

šalíná

MĚSÍČNÍK JAKO BRNO!
www.salina-brno.cz

B | R | N | O

11 | 2018

ZDARMA

STRANA 6-7

Milan Kňažko:
Hraní mne drží v kondici

STRANA 15

Nejstarší vozovna DPMB
se modernizuje

STRANA 23

Hlasujte ve velkém finále.
Brno dá na vás

STRANA 24-25

K Vysoké hře Josefa Šímy.
Výstava roku v Moravské galerii

Foto: Archiv MG

inzerce

**Změňte práci a staňte se
hrdinou naší výroby!**

Operátor montáže - 25 000 Kč

Specialista manuálního čištění - 29 100 Kč

Lakýrník - 32 300 Kč

Mzdy jsou uvedeny po zaučení a včetně měsíční prémie.

www.hrdinouvife.cz

703 155 259

25 dní
dovolené

STRANA 9

PROHLÍDKA
VÝROBY
KAŽDÉ ÚTERÝ
V 16:00

Jindřich Hruška
Supervisor

IFE Innovations
For
Entrance Systems

Knorr-Bremse Group

Milé čtenářky, milí čtenáři,

nevíte, jak bude? Podle pranostik už máme jasno: Teplý říjen prý slibuje studený listopad, ten si bude nárokovat zelený leden, ale na jarní sluníčko si asi počkáme, protože jaký listopad, takový březen... No nejvíc bude určitě platit, co říkávala moje babička: Nějak bude. A jistotu máme i v tom, že kdyby listopadové dny nakrásně dostaly sněhovou čepici, nudit se doma nemusíme. Inspirovat se můžete na dalších stránkách, rozhodnout, zda se půjdete nejprve podívat na krásnou výstavu Josefa Šímy v Moravské galerii, zavítáte do některého z brněnských divadel nebo se půjdete rozpohtit na výstaviště, se musíte sami. Či dáte přednost klidnějšímu a intelektuálnějšímu sportu, jakým beze sporu jsou šachy, a skočíte si na partičku do Šachové šaliny? Proti gustu žádný dišputát, při dobrém naplánování můžete klidně stihnout všechno a ještě se projít čtvrtí, která teprve vyrostle s „naším novým nádrzem“. Bohatá nabídka, co říkáte? Tak šalinou s Šalinou spokojenou podzimní cestu. A nezapomeňte, že prosincová Šalina vám opět přinese tradiční soutěž!

Jiřina Veselá, šéfredaktorka

Měsíčník pro příjemné cestování městskou dopravou v Brně

Vydává: Dopravní podnik města Brna, a.s., Hlinky 151, 656 46 Brno, IČ: 25508881

Informační kancelář DPMB: tel.: 543 174 317

Redakce: Redakce Šalina, Hybešova 59, 602 00 Brno, tel.: 543 232 034, www.salina-brno.cz, e-mail: redakce@salina-brno.cz.

Redakční rada: Předsedou je Mgr. Ondřej Holík, vedoucí odboru Kanceláře primátora města Brna, místopředsedou Vít Prýgl (DPMB).

Členy rady dále jsou: Ing. Miloš Havránek, Mgr. Luděk Kocman a Barbora Lukšová (DPMB), Ing. Tomáš Večeřa (CCB), Mgr. Petr Hladík, PhDr. Juraj Groch a PhDr. Jiřina Veselá (APC).

Inzerce přijímá: CCB, spol. s r.o., Okružní 19, 638 00, Brno, tel.: 545 222 779, e-mail: inzerce@salina-brno.cz.

Grafické zpracování: Grafické studio CCB, spol. s r.o., Okružní 19, 638 00, Brno
Distribuce tohoto čísla od 2. listopadu 2018. / Redakční uzávěrka 26. října 2018.

Prosincové číslo vychází 30. listopadu 2018.

Náklad 50 000 výtisků • ZDARMA • MKČR E 13922

Elektronickou odpovědí do kterékoliv soutěže Šaliny dáváte souhlas se zpracováním zaslanych osobních údajů a zveřejněním jména ve výsledcích soutěží.

Zájem cestujících o elektronické jízdenky stoupá

Elektronické odbavování cestujících (EOC) funguje v Brně od ledna loňského roku a zájem cestujících o elektronické jízdenky stále stoupá. Roční šalinkartu si za první rok fungování koupilo více než 39 tisíc cestujících a letos je tento počet za prvních devět měsíců ještě vyšší.

Celkově tak už bylo prodáno od počátku e-shopu 112 tisíc elektronických předplatních jízdenek za 360 mil. Kč. Počet zákazníků, kteří využívají e-shop, již dosahuje přes 80 tisíc. I díky pokračování vyplácení městské dotace na roční základní jízdenky počet zákazníků, kteří dávají přednost elektronické jízdence, stále stoupá.

Na začátku školního roku jsme zaznamenali masivní nárůst počtu studentů, kteří začali využívat tento nákup jízdenky. Pro studenty je velkým přínosem možnost využívat online ověření nároku na slevu a nemusí tedy již prokazovat status studenta dokládáním dalších průkazů a potvrzení. Toto online ověření používá nyní skoro 7300 studentů (cca 3750 z Masarykovy univerzity, 3000 z VUT a 550 z Mendelovy univerzity). Aktuálně platných studentských jízdenek je 7700. Tento způsob ověřování nároku na studentské slevy jsme nabídli i ostatním brněnským vysokým školám.

E-shop brněnského dopravního podniku mimo prodeje předplatních jízdenek umožňuje využití i pro ostatní městské služby. V dalším modulu je možné hradit poplatky za odpad, dále je možný nákup turistických karet, hlasování v různých anketách či například hlasování o projektech v rámci participativního rozpočtu. V současné době se připravují moduly, které brněnské veřejnosti zjednoduší využívání služeb Knihovny Jiřího Mahena, vstupu na sportoviště nebo do ZOO.

■ (vp)

NÁŠ NOVEJ NÁDR

Cesta za nádražím budoucnosti

a brněnského magistrátu máte možnost získat konkrétní představu o nové čtvrti, jejím propojení s historickým jádrem i řekou Svratkou a o všech výhodách, které Náš novoj nádr přinese. Nahlédnete do budoucnosti a projdete se místy, kde jednou budou parky, nové byty, kanceláře, obchody...

Při prohlídce projdete mimo jiné také místem budoucího bulváru – hlavní třídy vedoucí od dnešní tzv. Malé Ameriky (zastávka Nové Sady) k plánovanému nádraží u řeky. Konkrétní umístění bulváru vám zaznačíme i přímo na místě. Hlavní třída s plánovanou šířkou přibližně padesát metrů bude pohledově orientována na Petrov. Její osou povede tramvajová trať napojující nádraží u řeky i celou novou čtvrt. Díky odbornému výkladu si snadno představíte, kudy přesně povede a jak bude vypadat. A až budete jednou procházet bulvárem a kochat se výhledem na Petrov, určitě si rádi vzpomenete na to, že jste byli u úplného začátku jeho vzniku.

Prohlídky proběhnou 17. listopadu od 10:00 a 24. listopadu od 14:00. Prohlídky jsou bezplatné, z organizačních důvodů je však nutná registrace předem. Bližší informace a odkaz na registrační formulář najdete na webové adrese kopomezabrno.cz/nadrazi.

■ (sal)

Zveme vás do vozovny v Komíně

Další z exkurzí pro veřejnost, které pořádá DPMB po jednotlivých areálech, ocení zejména příznivci trolejbusů. Ve dnech **13. a 15. listopadu** vždy v **16.00 a v 17.00 hodin** se uskuteční prohlídky v komínské trolejbusové vozovně. Zájemci si budou moci prohlédnout nejen vozidla, ale hlavně technické zázemí trolejbusové dopravy v Brně. Vozovna slouží již 21. rok, poprvé z ní vyjely trolejbusy na své linky v roce 1997. Podívejte se tedy na www.dpmb.cz > Služby > Exkurze pro veřejnost, kdy je volný termín a přijďte do Komína. Těšíme se na setkání s vámi!

■ (red, foto: DPMB)

Dokážete si představit, že v Brně nasednete na vlak a dojedete jen s jedním přestupem třeba do Paříže? Že bude autobusové i vlakové nádraží na jednom místě a budete u něj mít možnost bez problémů zaparkovat? Že Brno získá novou čtvrt s nádražím, za které se nebudeme muset stydět? Nebo že se budete procházet moderním bulvárem s výhledem na Petrov?

Během komentované prohlídky připravíme odborníky Kanceláře architekta města Brna

Skončila 72. plavební sezóna na Brněnské přehradě

Poslední říjnový den odpoledne bylo v přístavišti v Bystrci rušno. Loď DPMB totiž v tento den vypluly na hladinu letos naposledy a pak došlo k symbolickému „zamykání“ přehrady zlatým klíčem. Jaká byla tato plavební sezóna? „Zahájila nadprůměrně, ale již v červnu se začala projevovat zhoršená kvalita vody, což pak vyvrcholilo v červenci zákazem koupání ze strany Krajské hygienické stanice. Závěrečnou ránu nám zasadil nízký stav hladiny a zkrácení plavební dráhy v měsíci srpnu po zastávku Hrad Veveří. Vzhledem ke zlepšujícím se podmínkám jsme proto mimořádně prodloužili sezónu až do konce října. O podzimních prázdninách 29. a 30. října jsme jezdili ve víkendovém režimu, v intervalu 45 minut, a sezónu jsme slavnostně zakončili 31. října,“ uvádí **provozní ředitel DPMB Jan Seitl**.

Pro doplnění ještě pár čísel. Letos loď DPMB do konce září svezly přes 225 tisíc cestujících, nejvíce pak v červenci, a to více než 65 tisíc. Hned po ukončení plaveb se začalo s vytahováním lodí, můstků a dalšího zařízení na souš, což potrvá do 12. listopadu. Pak už lodní flotilu dopravního

podniku čeká pravidelná zimní údržba tak, aby byla perfektně připravena na zahájení nové plavební sezóny.

Takže na shledanou příští rok na jaře na Brněnské přehradě!

■ (red, foto: DPMB)

Anketa: Jak se připravujete na zimu?

Zdeněk Junák,
herec Městského divadla Brno

Příprava už je u nás v plném proudu. Nechali jsme si seřídít plynový kotel, ve špajzu je dostatečná zásoba medu a nakládaného zázvoru, taky dostatek slivovice – a že se letos urodilo, taky zásoba levnějšího červeného vína – to na svařák. Zimní boty mě netlačí, zatím, a prošivanou bundu nechali moli taky na pokoji, takže zima může začít. Hlavně ať je spousta sněhu a Vánoce si užijeme hezky bílé.

Mirka Topinková Knapková,
olympijská vítězka ve skifu LOH 2012

Ještě nedávno jsem na vodě jezdila jen v tričku s krátkým rukávem, tak je těžké si představit, že brzy bude definitivně zima. Asi budu muset nachystat hodně teplého oblečení, protože moje malá dcera miluje pobyt venku, takže se u topení moc neohřejeme. Ale to nevadí, bude spokojená a navíc zdravá i otužilá. A já taky.

Šimon Ryšavý,
knihkupec a nakladatel

Podle výzkumu se až o 45 procent snížil počet onemocnění dýchacích cest u lidí, kteří si umývali ruce 5 krát denně, a úplně postačí jakékoli mýdlo a teplá voda. A když už na vás bacil či virus sedne, dejte si pořádný talíř kuřecí polévky a potte se. Přivzte si na pomoc cibuli a česnek, dvě obyčejné zeleniny s neobyčejnými schopnostmi, které prověřila tisíciletí. Nenadávejte, a když nic nezabírá, tak zkuste nějakou příjemnou knihu, neboť ta zmírňuje chronickou bolest. Kniha, do které se čtenář začte, pomůže totiž zapomenout na vše z tohoto světa.

Milan Uhde,
dramatik

Až se mě zima zeptá, co jsem dělal v létě, odpovím, že jsem žil zdravě, přiměřeně věku sportoval, nepřejídal se a jsem na ni připraven, jak umím.

Otec a syn Polívkovi budou vyslanci českého divadla v Londýně

Šašek a syn, inscenace Divadla Bolka Polívky, bude reprezentovat to nejlepší z českého současného dramatického umění v Londýně. Autorský projekt Bolka Polívky, který je současně jeho autorem i režisérem, se stal vrcholem sezony v únoru 2017, vybralo České centrum.

Inscenace je vůbec prvním jevištním setkáním Bolka Polívky s jeho synem Vladimírem. „Naše napojení otce a syna funguje na jevišti nechemicky, ale až alchymicky,“ pochvaloval si už od počátku zkoušení Bolek Polívka. S vlastními potomky přitom nepracoval poprvé, stálíci na repertoáru Divadla B. Polívky je už inscenace DNA, v níž hraje pro změnu se svojí dcerou Annou.

Hra s podtitulem Převýchova mladého šlechtice v šaška, to vše za trest a v sedmi obrazech volně navazuje na slavnou inscenaci Šašek a královna, v níž Bolkovi Polívkovi partnerkou

byla tehdejší manželka a Vladimírova matka Chantal Poullain.

Pro londýnské publikum, v němž zasednou také čeští krajané, odehraje Divadlo Bolka Polívky v SHAW Theatre London dvě představení ve dnech 16. a 17. listopadu. Nečeským divákům pomohou anglické titulky. Přestože se fiktivní příběh opírá o skutečné postavy české historie, zásadní úpravy v textu nebyly nutné. Vypuštěna byla pouze jména sedmadvaceti popravených českých pánů, která v představení běžně zní. Výjezd divadla pomohly finančně zajistit statutární město Brno, Jihomoravský kraj a Ministerstvo kultury.

Herci Michal Chovanec a Ondřej Klíč, kteří jsou partnery Polívkům v menších rolích, si ještě „odskočí“ do londýnské České školy bez hranic, kde zákům předvedou u příležitosti 100. výročí české státnosti klauniádu Za čarou. Příběh dvou sokolů, kteří chtějí připravit cvičební sestavu snů, by měl děti hlavně pobavit.

Pro příští rok plánuje Divadlo Bolka Polívky další dva zahraniční výjezdy do Bruselu a Austrálie nejen s inscenací Šašek a syn, ale i představením Letem sokolím v podání právě Michala Chovance a Ondřeje Klíče.

■ (sal, foto: Archiv DBP)

Horká voda už hřeje další domácnosti

V době letní odstávky 2018 bylo zrekonstruováno 4,2 kilometrů dožívajících parovodů a přepojeno 50 odběrných míst.

Komfortní a spolehlivé teplo přináší Brňanům po letošní etapě prací více než čtyři kilometry dalších horkovodů. S rekonstrukcí celé rozvodné sítě a s náhradou zastaralého parovodního potrubí začaly Teplárny Brno již v roce 2010 a celý projekt patří k nejnáročnějším v historii společnosti vůbec. „Modernizace rozvodů je jedním z několika našich vzájemně propojených opatření, která mají společné jmenovatele: technologicky vyspělou, efektivní výrobu tepla a jeho úspornou distribuci,“ zdůraznil generální ředitel Tepláren Brno Ing. Petr Fajmon, MBA. Za čtyři roky by Brno mělo získat čisté horkovodní síť. Zkušenosti z již přepojených míst potvrzují, že odběratelé díky moderním horkovodním výměňovým

stanicím získali větší tepelný komfort a zároveň snížili spotřebu tepla průměrně o 8 – 15 procent.

V rámci letošní etapy byly například rekonstruovány horkovody ve středu města v ulicích Rašínova a Běhounská. Zde byly práce dokončeny včetně finální úpravy povrchu již počátkem října a nic už nebrání dopravnímu provozu, ani pohybu chodců. Teplonosným médiem v brněnském centru ale stále zůstává pára, převedení historického jádra města na horkou vodu bude možné až po dokončení kolektoru v ulici Česká. (Oblíbená „kouřící značka“ na Rašínově je tak stále v provozu ☺).

Nejzásadnější úsek prací, kvůli nimž ubyl přes léto citelný počet parkovacích míst, se týkal oblasti kolem

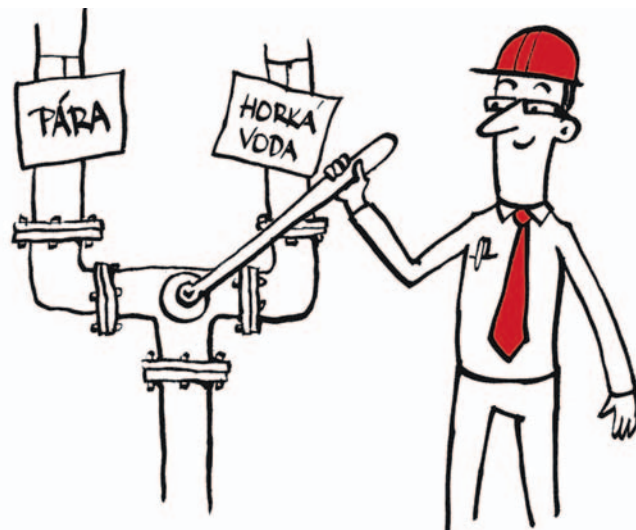
Jaselské, Gorkého, Obilního trhu, Úvozu a Mendlova náměstí. Koncem října finalizovali dělníci práce na Jaselské, která je v současnosti již bez omezení, a dokončili práce na Obilním trhu a Gorkého. V lokalitě ulice Gorkého štafetu rekonstrukce přejaly brněnské vodárny, které zde opravují kanalizaci. Kvůli pozdnímu přepojení některých odběratelů se mírně pozdržely práce v rámci staveb Úvoz a Mendlovo náměstí, z toho důvodu zde budou teplárny pokračovat zhruba do poloviny listopadu. Práce však budou probíhat pouze v oblasti slepého ramene Trýbovy v úseku mezi objekty Úvoz 7 a Úvoz 9, motoristé nemusejí mít obavy.

Letošní etapa náhrady páry za horkou vodu byla dokončena v termínu, pracovat se bude však i přes zimu. Připravovat se budou rozvody o délce bezmála dva kilometry v primárním kolektoru v oblasti ulice Tkalcovská. Všechny práce ale zůstanou „ukryty“

v kolektoru několik desítek metrů pod zemí, takže na povrchu o nich nebudou Brňané mít ani tušení.

Přínosy modernizace:

- **SNÍŽENÍ TEPELNÝCH ZTRÁT.** Úspornější provoz celé soustavy i výměňkových stanic v domech odběratelů.
- **NIŽŠÍ SPOTŘEBA.** Zákazníkům dodávka tepla za pomoci horké vody přinese snížení spotřeby tepla ve výši 8–15 %.
- **VYŠŠÍ KOMFORT** pro zákazníky, bezpečnost a lepší hygiena v technologické místnosti.
- **MENŠÍ ZÁTĚŽ** pro rozvody i vstrojení předávacích stanic, snazší obsluha, regulace i měření.
- **MÉNĚ VÝKOPŮ** do budoucna díky využití systému sekundárních kolektorů.
- **ČISTĚ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.** Každý nahrazený kilometr potrubí znamená o 336 tun CO₂ ročně méně.

Brno schválilo novou energetickou koncepci

Snížení emisí, pokles spotřeby zemního plynu, nárůst spotřeby elektrické energie či zvýšení výroby energií z obnovitelných zdrojů. To jsou zásadní milníky nové územní energetické koncepce města Brna.

Zjistit, jak na dlouhodobě šetrné a ekologické využívání energetických zdrojů a systémů, bylo úkolem zpracovatelů dokumentu s názvem Územní energetická koncepce

statutárního města Brna do roku 2050. V rámci koncepce vznikly 3 scénáře, z nichž každý přinesl jak pozitivní, tak negativní aspekty, které bylo nutné kvantifikovat a vybrat ten nejvhodnější z nich pro Brno. Na základě multikriteriálních hodnocení byl Radě města Brna doporučen jako nejvhodnější tzv. scénář rozvoje a konverze paliva.

Doporučený scénář přijala Rada města Brna. Ačkoliv ho nelze

považovat za závazný, jedná se o městem doporučený a podporovaný přístup k využívání energetických zdrojů. Scénář rozvoje a konverze paliva má řešit i následující očekávané výzvy:

Reakce na očekávané změny spotřeb energií

Ve sledovaném období se předpokládá zvýšení spotřeby elektrické energie o téměř 19 %. Naopak spotřeba zemního plynu jako primárního paliva poklesne o více než 30 %. Scénář umožní na tento vývoj pružně reagovat.

Alternativní zdroje energií

Až dvojnásobně by podle scénáře mohla být navýšena výroba energií

získaných z obnovitelných a druhotných zdrojů. Využívanými zdroji by mohla být solární energie, energie z biomasy nebo energie z odpadu.

Čistota ovzduší

Scénář počítá se snížením spotřeby primárních energií z 23 mil. GJ na téměř 21 mil. GJ, což má v konečném důsledku vliv na snížení emisí znečišťujících látek. Tak například emise CO₂ by se oproti roku 2016 mohly snížit až o 60 % (tj. 600 000 tun ročně), emise NO_x o téměř 66 % a emise tuhých znečišťujících látek až o 43,5 %. Pro ilustraci to můžeme přirovnat k „vynechání trasy“ ujeté osobními automobily v délce téměř 3 miliard kilometrů.

Vítězové soutěže

V říjnovém čísle se děti mohly zapojit do soutěže s Teplárnami Brno. Správné řešení křížovky bylo: Teplík. Z autorů, kteří zaslali správné řešení tajenky, byli vylosováni: Deniska Štátníková, Tereza Drozdová, Leonard Boudjaoui, Zdeněk Klement, Filip Svoboda. Výherci budou obesláni mailem.

Šetřete energie s termovizí

Pro podrobnější informace kontaktujte
Bc. Davida Čupáka na tel. čísle 545 169 202
nebo e-mailem na cupak@teplarny.cz.

Úniky tepla jsou očím neviditelné, najít je ale lze docela snadno. Nejjednodušší způsob, jak během chvíle odhalit kritická místa úniku tepla či například rizikové oblasti vzniku plísní, je termovizní měření.

Pořízené termosnímkou poskytují přesné informace pro majitele objektu a následně pro projektanty či řemeslníky, kteří tak uvidí, kde je potřeba provést opravu, rekonstrukci nebo zateplení. Jednorázové měření termokamerou vám pomůže ušetřit za vytápění nebo včas odhalit poruchy a havárie.

Termovizní měření Vám nabízejí i v Teplárnách Brno.
Objednávejte do 31. 12. 2018 za zvýhodněnou cenu od 5 200 Kč.

Cena zahrnuje:

- dojezd termovizního specialisty a poradenství v průběhu měření,
- 30 - 40 snímků interiéru a exteriéru v závislosti na typu objektu,

- lokalizace tepelných mostů, vad konstrukcí,
- návrh optimální tloušťky tepelné izolace vybraných konstrukcí,
- vyhodnocení faktoru vzniku plísní,

- kontrola rozvaděčů - prevence požárů,
- výstupní protokol z termovizního měření,
- kompletní výstup na CD.

inzerce

Teplárny Brno hřejí Nákupní centrum Královo Pole

Teplárny Brno se starají o tepelný komfort 99 535 brněnských domácností a řady významných firem a institucí. Mezi ně patří také obchodní centra, jako je například nákupní centrum Královo Pole. Jeho více než 80 obchodů a provozoven poskytuje zákazníkům širokou nabídku zboží i zajímavých služeb. Kromě obchodů zaměřených například na módu, sport, elektroniku nebo třeba hračky zde najdete také kavárny, několik fast foodů nebo dětský koutek. Výraznou část plochy nákupního centra zaujímá obchodní řetězec Tesco.

Teplo z Tepláren Brno, které zákazníci hřejí, je dodáváno ve formě horké vody ze sousedícího provozu TB Červený mlýn. Průměrně do nákupního centra teplárny dodají 12 000 GJ tepelné energie za rok, což by pokrylo například roční spotřebu 480 průměrných domácností.

Zdroj: <http://www.krr.cz/kralovo-pole-nakupni-centrum/>

TIP:
ZLATÉ ČESKÉ
DUKÁTY
PŘEDSTAVUJÍ
TRADIČNÍ,
A PŘECE
ORIGINALNÍ
DÁREK –
K NAROZENÍ
DÍTĚTE,
KE SVATBĚ
I JEN TAK
PRO RADOST...

PŘÍBĚHY ČESKOSLOVENSKÝCH LETCŮ NA PAMĚTNÍCH MINCÍCH

Po zřízení protektorátu a vypuknutí druhé světové války se naši letci jen těžko smiřovali s osudem své vlasti a hledali cestu, jak by mohli s nacistickou Třetí říší bojovat v zahraničí. Když se Velká Británie ocitla pod útokem, Čechoslováci jí přispěchali na pomoc a stali se elitními bojovníky RAF.

Sady pamětních mincí České mincovny připomínají čtveřici významných událostí, kterými se naši nebeští jezdci zapsali do historie. V ryzím zlatě a stříbře je zvěčněno první nasazení 310. stíhací perutě v bitvě o Británii, nouzové přistání letounu KX-B, potopení lmače blokad Alsterufer a triumfální návrat Čechoslováků z exilu zpět do vlasti. Atraktivní dřevěná etue ozdobená tematickou rytinou ukrývá vedle samotných mincí ještě knížečku s odborným pojednáním vojenského historika.

25 LET | ČM ČESKÁ MINCOVNA

PRODEJNA BRNO: ROOSEVELTOVA 20 / +420 542 213 972 / PRODEJNABRNO@MINT.CZ

Milan Kňažko:

Hraní mne drží v kondici

Původem jsem herec a tím také zásadně zůstávám, zjednodušeně shrnuje svoji dosavadní profesní kariéru Milan Kňažko. Po stavební průmyslovce nastoupil ke studiu herectví na bratislavské VŠMU, následovala divadelní akademie ve Francii. V listopadu 1989 odstartovala politická etapa jeho života, která vyvrcholila kandidaturou na prezidenta. Mimo jiné mezitím také třeba stanul v čele televize. Nyní, ve svých třiasedmdesáti letech, už je zase hercem na plný úvazek, točí, hraje. V druhé polovině září „naskočil“ na Horskou dráhu, jak zní název připravované inscenace pro Divadlo Bolka Polívky.

„Vždycky jsem se snažil, aby mne moc nepozřela“... To byl důvod, proč jste se rozhodl vrátit se definitivně k herectví?

Na jevišti jsem nestál vlastně jen sedm a netočil jsem šestnáct let. Dokonce ještě když už jsem byl v politice, začal jsem zase hrát v divadle. Moc jsem považoval a stále považuji jen za prostředek k dosažení konkrétních cílů v praktické nebo politické rovině. Pro mne nebyla nikdy primární důležitá, ale bez ní bych nemohl splnit, co jsem sliboval. Což je pro mne základní princip moci, ale že bych jí byl někdy posedlý nebo že by pro mne fungovala jako droga, to jsem nikdy necítil.

Poznamenaly vás nějak zkušenosti z politického světa? Vrátil jste se jiný?

Pro herectví je dobrá každá zkušenost. Hrál jsem například policejního náčelníka, který je propojený s mafií, což má velmi blízko k tomu, co se ve skutečnosti někdy opravdu děje v politickém i veřejném životě. Ale abych se zásadně proměnil, to ne.

I herectví je však závislé povolání, záleží na režisérech, zda vás obsadí, na producentech...

... což mi, když jsem byl mladší, vždycky velmi vadilo. Ale můj návrat odstartoval Milan Lasica jako ředitel divadla, který se na mne obrátil, jestli bych něco nechtěl zase dělat. A já se ptal, s kým? Začali jsme se domlouvat na titulu, na partnerech, na režisérovi... Od té doby už dělám divadlo jen takto, dobrovolně. Když nějakou nabídku akceptuji, tak proto, že s ní souhlasím a vím, že mě nic nepřijemně nepřekvapí. Kdyby ano, nemusel bych to dělat. A jako nezávislé povolání je herectví úžasné.

Podle čeho si tedy role vybíráte?

Zásadně vycházím z nabídky. Nejprve musí být zajímavá předloha, hra. Utkvělou představu, co bych chtěl dělat, ale nemám.

Co vás přitahovalo na Horské dráze?

S Bolkem se známe od počátku 70. let. To, co dělal, se mi vždycky líbilo a bylo mi blízké. A Horská dráha je dobrá hra, francouzská komedie – a já navíc patřím k hercům, kteří si myslí, že divadlo by mělo být zábavné. Když se třeba diváci tři až pět minut nezasmějí, mám pocit provinění. Horská dráha je příběh

starého prasáka a mladé dívky, jiné postavy tam nejsou, takže můžete hádat, koho hraju. Jde vlastně o vtipný dialog s nečekaným rozuzlením, které nebudeme prozrazovat, abychom diváky neodradili. Momentů překvapení je tam dokonce vícero, což mám na divadle taky moc rád. Když se děj změní jinak, než publikum na základě toho, co vidělo, předpokládá. A tady je hned několik takových obrátů. Přijďte se podívat.

Po devítiletce jste nastoupil na stavební průmyslovku. Jak jste se pak vůbec k herectví dostal?

Už na té základní škole jsem se zabýval interpretací poezie, během průmyslovky jsem pokračoval v amatérských divadelních souborech. Stavařina nebyl pro mne dobrý výběr. Někaké zkušenosti mi zůstaly, ale moc bych na tom nestavěl. (☺) Táhlo mne to k divadlu.

Dostal jste se na VŠMU napoprvé?

Nevzali mne, protože jsem prý neměl hlas. Absolvoval jsem různá léčení, v Luhačovicích, v Mariánských lázních, no a kromě toho jsem se zaměstnal jako kulisák v národním divadle, abych viděl mistry herce

i z boku a zezadu, což se mi povedlo. Pak jsem taky pracoval jako horník, jako dřevorubec a další rok mne přijali. Když k tomu přidáte tu politiku, tak na jeden život jsem vlastně dělal dost povolání a profesí.

Odpor proti komunistickému režimu měl různé podoby, ale vy jste prý jediný snad v celém východním bloku, kdo vrátil před listopadem 1989 titul Zasloužilého umělce...

O nikom dalším aspoň nevím. Titul jsem měl asi čtyři pět let, ale pak jsem podepsal Několik vět a situace kolem mne se začala dost proměňovat. Pak jsem ještě připojil podpis k petici za propuštění politických vězňů, kteří se provinili tím, že položili kytice obětím zavražděným okupačním armádou, a to už atmosféra vyložené zhoustla. Odmítli mne pustit na festival československých filmů do Barcelony a Madridu, přestože tam byly dva, kde jsem měl hlavní roli (Papilio a Dobří holubi se vracejí). Když jsem se ptal proč, v Praze na Filmexportu mi říkali, že jsem slovenský herec a musím si to vyřídit v Bratislavě, tam mi ale tvrdili, že jsou to české filmy a musím do Prahy. Hlásil jsem

se u slovenského ministra kultury, který pořád neměl čas a vícenásobně mne nepřijal. Tak jsem mu napsal otevřený dopis a řád Zasloužilého umělce nechal u sekretářky na stole... Kdyby nepřišel listopad 1989, asi by to dopadlo špatně. Zřejmě bych nebyl hercem a možná ani ne v Československu... V lepším případě bych se ocitl někde ve Francii nebo v Kanadě, v horším v Leopoldově.

Vaše kniha se jmenuje Nosím v sobě mnohé jizvy. Které jsou ty největší?

Může to znít trochu pateticky, na druhé straně, jen na tváři mám pětadvacet stýchů z různých zranění, nikoliv po plastice (☺). Ale hlavně jsou miněny jizvy uvnitř, ty, které si odnášíte

z různých konfliktních situací. Když jsem vrátil titul, pro mnohé jsem byl slovenský Jánošík a obdivovali mě, jiní mne za to stejné silně nenáviděli. Když jsem stál na tribuně za Veřejnost proti násilí, jedni mne milovali, druzí nesnášeli obdobně, jako když jsem byl s Mečiarom a pak jako první vystoupil proti němu. Nejsem bezkonfliktní typ a nejsem ani kariéřní politik. Nikdy jsem nezůstával

v zákopech, když se okolo střílelo. Z toho si odnesete jizvy, ale tak to má být. Jsem o tom přesvědčený.

Co všechno byste byl pro roli ochoten udělat? Zhubnout, ztloustnout, ostrážit se...

Jako uprchlík z koncentračního tábora pro film *Nebo být zabit* jsem musel zhubnout, pro příběh boxera v polotěžké váze zase přibrat. Naučil jsem se jezdit na koni, na motorce, absolvoval jsem speciální školení pro jízdy v autě, šermoval jsem – ale v zásadě jsem asi nic výjimečného nepotřeboval. Co bych určitě nedokázal, je omládnout. Nedávno jsem byl na promítání filmového zpracování *Rusalky* ve skvělé režii Petra Weigla. Toho prince jsem hrál asi před čtyřiceti lety a díval jsem se na to, jako bych to ani nenatočil já...

Mluvíte dokonale česky, ve filmu i na jevišti. Kde jste se to naučil?

Mám český jazyk rád, a když hraju v Čechách, nevidím důvod, proč by se měl divák potýkat s mojí slovenštinou. Vnášel bych tam prvek, který tam nemá být. Česky jsem možná uměl dokonce dřív než slovensky. Jsem luterán, ne katolík, a měli jsme proto doma bibli v takzvané starobibličtině, jak se říkalo, což nebylo nic jiného než čeština. Dodneška vlastně otčenáš neumím slovensky, ale česky vám ho klidně řeknu. Když jsem pak začal točit v Čechách, dost mi záleželo na tom, abych si i postsynchrony dělal sám, tedy aby mne nikdo nedaboval. Klíčový byl rok 1983, kdy mi Jiří Svoboda nabídl roli českého vlastence Františka Křižíka. Tehdy jsem poprosil Radka Brzobohatého, aby mi namluvil můj text, a učil se ho i, abych obstál v konfrontaci s Rážem, Kodetem i dalšími hereckými osobnostmi a aby moje čeština zapadla. Jazyk je myšlení, proto taky mluvím česky, abych myslel v češtině a nemusel si to překládat. Tak to mám

i s francouzštinou. Poprvé v češtině na divadle jsem ztvárnil roli Picassa, to jsem opět musel dost zapracovat, abych mohl být na jevišti s Vilidou Cibulkovou, která docela dobře mluví česky (☺), a před premiérou *Shylocka* v Divadle Na Jezerce, kde jsem na jevišti sám, jsem měl na několika zkouškách i profesorku češtiny.

Snahou výjimečného monodramatu Shylock, odkazujícího se k Shakespearovu dramatu Kupec benátský, je bojovat s přílišnou politickou korektností. Vy jste za tu roli získal i Cenu Thálie, že?

Monodrama jsem nikdy dělat nechtěl. Původně to měl hrát Jan Tříska, ale byl tehdy po autonehodě a necítil se na to. Když mi to Honza Hrušínský nabídl, přemýšlel jsem několik týdnů, než jsem se rozhodl. Bylo to velké riziko pro něj i pro mne, ale Thálie je snad důkaz, že to dobře dopadlo. Pikantní je, že jsem se Shylockem na mezinárodním festivalu v Bratislavě reprezentoval české divadlo a říkal kolegům: Vidíte, blbečci, jak my to v té Praze děláme... (☺)

Co by se muselo stát, abyste se vrátil do politiky?

Tuhle kapitolu jsem uzavřel v roce 2002, pokud se jedná o stranickou, parlamentní politiku. V roce 2014 jsem se nechal přemluvit na

kandidaturu na prezidenta republiky. Kampaň byla na poslední chvíli a už tehdy jsem říkal: Může to dopadnout dobře, když mne zvolí. A může to dopadnout ještě lépe, když mne nezvolí. Byl jsem v politice třináct let, třikrát ve vládě, vím, co je politický život. A moje rodina to také zná, takže s tím zásadně nesouhlasila. Jsem rád, že to je, jak je. Mám mnohem zajímavější život takhle.

Je vám 73 let, jak se udržujete v kondici?

Bývalo to lepší. Když tomu někdo říká „požehnaný věk“, můžu zodpovědně říct, že třiasedmdesát to opravdu není. Požehnaný věk nastává u muže kolem čtyřicítky, za ženy mluvit nechci. Tenkrát člověk má ještě dost sil a současně dost zkušeností, aby mohl cokoliv dělat na úrovni, kterou si představuje. Tehdy jsem třeba zaběhl Košický maraton jen tak, za tři a půl hodinky, z plezíru. Dneska bych už to nezkoušel. Snažím se udržovat jakž tak v kondici, nakonec i tím, že hraju. Pro zachování mentální svěžesti doporučují lékaři od jistého věku křížovky. Se Shylockem mám v repertoáru šest velkých rolí, Horská dráha bude sedmá, tak snad ještě luštit nemusím.

■ (jih, foto: Archiv M. Kňazka a Jakub Adámek)

Na sv. Martina čekají i nové sypače

Babí léto bylo v letošním roce krásné a dlouhé. Přesto je 1. listopad opět dnem, kdy pro zimní údržbu komunikací začíná pohotovost. Při zimní údržbě ošetřuje společnost Brněnské komunikace a.s. (BKOM), vozovky I., II. a III. třídy ve vlastnictví státu a kraje i významné místní komunikace ve

vlastnictví města. Stručně shrnuto, jsou to komunikace, po kterých jezdí vozy MHD, a přiváděče do Brna, celkem v délce asi 420 km. Vozovky jsou rozděleny do 40 úseků. Každý řidič s posypovým vozem se stará o 2 úseky, délka každého činí cca 35 km. Úsek řidič ošetří zhruba za 1 hodinu

při běžném městském provozu, takže je-li potřeba stejný úsek znovu posypat solí, zpravidla se na něj vrací za 2 hodiny. Řidičů a dispečerů zaměstnává BKOM více než sedm desítek, všichni pracují ve třísměnném provozu. Ve společnosti však rádi přivítají i nové zájemce, kteří by chtěli pracovat s nimi.

A jak to letos vypadá se zásobami a připraveností? Posypová sůl už čeká, až bude naložena do sypačů, které vyjedou na zasněžené silnice. Celkem 8 tisíc tun – takové jsou její zásoby v solných halách. V nádržích solankového hospodářství je již 50 000 litrů solanky a stejně jako v minulých letech, i letos je připraveno 21 sypačů. Tři z nich, zn. Scania, jsou nové. Nahradily ty, které už dosloužily. Údržbě silnic v zimě také bude pomáhat 21 traktorů s radlicemi. ■ (sal)

Jste Brňáci narození v letech 1991 až 92? Hlaste se

Brňáky narozené v letech 1991 a 1992 shání výzkumné centrum Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity (MU) RECETOX.

Co je RECETOX?

RECETOX – výzkumné centrum Přírodovědecké fakulty MU, které sleduje, jaké toxické látky naše společnost produkuje a šíří kolem, a jaké to má dopady na přírodu, jednotlivce i celou populaci. Letos oslaví 35 let existence, po celou dobu sbírá data o kontaminaci prostředí a souvisejících rizicích. V poslední době centrum rozšířilo aktivity o dlouhodobé sledování zdraví brněnské populace.

Za pár nenáročných vyšetření pro studii CELSPAC si budou moci nechat zdarma změřit fyzickou kondici nebo hladinu toxinů v těle. Pomohou také při srovnání populace Brna a dalších evropských měst.

V 90. letech se Brno zapojilo do celoevropské studie rodičů a dětí ELSPAC a celá jedna generace v Brně narozených dětí v letech 1991 až 1992 byla sledována od těhotenství matky až do své dospělosti. Ochotní rodiče vyplňovali po dvacet let podrobné dotazníky o své rodině, způsobu života, událostech, stresech i zdravotním stavu. Před 6 lety převzalo zodpovědnost za studii centrum RECETOX. „Podobně jako v dalších zemích, nás zajímá, jak se mladým lidem z naší studie daří, jaký je jejich

zdravotní stav a fyzická kondice,“ říká ředitelka RECETOX profesorka Jana Klánová. „A protože je naším dlouhodobým cílem studium vlivu životního prostředí na zdraví populace a zdravý vývoj dětí, zajímá nás také to, jakou roli v současném stavu mladé populace hrají právě environmentální faktory.“

RECETOX by rád během příštích měsíců pozval všechny bývalé

děti studie ELSPAC do bohunického kampusu MU. „Jste-li narozeni v Brně v letech 1991 až 1992, ozvěte se nám,“ vyzývá mladé Brňany doktorka Lenka Andrýsková, která studii koordinuje. „Změříme vám složení těla, fyzickou kondici, hladiny toxinů nebo důležitých hormonů. Hlaste se emailem na adresu info@celspac.cz,“ doplňuje Lenka Andrýsková. ■ (lam)

inzerce

Psychiatrická nemocnice Brno, Húskova 2, Brno-Černovice

**nabízí stabilní zaměstnání pro sanitáře s kurzem
i bez kurzu na lůžkových odděleních.**

Jedná se o ošetrovatelskou práci s pacienty. Nabízíme: práce na akreditovaném pracovišti, možnost absolvování kurzu pro sanitáře a získání osvědčení na náklady nemocnice, práce v početném kolektivu, kvalitní vedení, odborná školení, příplatky, placené přesčasy, 5 týdnů dovolené, příspěvek na dovolenou a kulturní akce, možnost stravování ve vlastní jídelně, možnost dalšího vzdělávání a kariérního růstu. Práce je fyzicky náročná, vhodnější pro muže.

Nástup možný dle dohody nebo ihned.

**Zájemci hlaste se na osobním oddělení
na tel: 548123239 nebo na e-mail: stehlikova@pnbrno.cz**

inzerce

RENOVACE DVEŘÍ A ZÁRUBNÍ

se zárukou 5 let

Botanická 25, Brno
Tel.: 604 821 159, 775 690 400
info@renovace-brno.cz
www.renovace-mrazek.cz

Co se to v lese line za zvuky?

Poslouchejte a dívejte se

Jdete potíchu lesem a slyšíte velmi zvláštní, skoro strašidelné zvuky? Obavu mít nemusíte. Když zachováte klid, můžete pozorovat daňčí říji, která začíná koncem října. Staří daňci se scházejí na svých oblíbených místech, tzv. říjištích, kterým bývají věrni po celý život. Při říji potkáme většinou jednoho daňka v doprovodu několika kusů daně. Ty si daněk na rozdíl od jelena sám nevyhledává, daňčí slečny za ním přicházejí samy. Uslyšíme ho na velkou vzdálenost, protože v tomto období se ozývá specifickým chraptivým zvukem nazývaným rocháním. Každý daňek má několik říjišť a právě svým rocháním dává všem signál, že je na místě. Na říjištích mezi sebou daňci svádí souboje, při nichž většinou nedochází ke smrtelným zraněním, ale mohou si zlomit paroh nebo se

poranit ostrým parohem po těle. Tento souboj je provázen zvuky parohů o sebe. Daňčí specialitou jsou soubojové „trojky“, kdy mezi dva zápasící daňky zaklesne své parohy ještě další a společně tancují ve trojici. Po chvíli se klidně rozejdou

a každý si jde po svém. Během říje si často daňci vyhrabou tzv. „dolinu“, v níž pak odpočívají a chladí se. Vítězové klání si pak odvedou své danětky, které pak v červnu kladou svá mláďata.

■ (sal, foto: Archiv LmB)

www.lesymb.cz

Co se děje v lese na podzim:

- Srnci shazují paroží.
- Odlétají poslední stěhovaví ptáci.
- Koncem listopadu začíná období chřutí (říje) divokých prasat.
- Sbírají se šišky borovice, smrku a pokračuje se ve sběru semena jasanu, habru, lip, břeku, buku, dubu, javoru, olše, kaštanu a ořešáku.
- Ve školkách se dokončuje vyzvedávání, třídění a zakládání sazenic listnatých dřevin, pokračují v zazimování sazenic na záhonech.
- Opravují se ploty školek proti vnikání zvěře.
- Dokončují se podzimní zalesňovací práce.
- Pokračuje se intenzivně v ochraně stromků proti okusu a ohryzu zvěři.
- Ve školkách se začíná s výrobou vánočních stromků.
- Likvidují se stromy napadené kůrovcem.
- Rozmísťují se budky pro ptactvo.
- Začíná se s intenzivním příkrmováním zvěře.
- Začíná období společných lovů, zejména na černou zvěř.

Právní poradna

Jak na vychytralé dlužníky?

Někteří dlužníci se snaží vyhnout úhradě svých dluhů, i když k tomu majetek mají. Častým pokusem o poškození věřitele je účelové darování nemovitých věcí blízké osobě.

K takovým účelovým převodům dochází většinou ještě před splatností dluhu a vznikem sporu s věřitelem o jeho úhradu. Věřitel tak nic zlého netuší. O to je pak jeho překvapení větší, když se započne domáhat uhrazení dluhu soudně či exekučně. Rychle pak zjistí, že dlužník svůj dům daroval např. své dceři a současně jiný majetek nemá. Vymození úhrady dluhu tak právě pro účelové jednání dlužníka poškozující jeho věřitele není možné. I proti těmto praktikám dlužníků zná ale právo obranu v podobě tzv. odpůrcí žaloby. Touto žalobou se domáhá věřitel rozhodnutí soudu, na jehož základě se pak může uspokojit i z majetkového prospěchu, který takto účelově obdarovaný získal – tedy např. z prodeje darovaného domu v exekuci. Jakkoli jsou tyto soudní spory složité, dávají věřiteli při včasné reakci značnou šanci domoci se jeho práv - a především peněz - a věřitelům lze jen doporučit, aby majetek svých dlužníků sledovali.

JUDr. Petr Večeřa, advokát

Advokátní kancelář Muzikář & Partners

www.muzikarparters.cz

inzerce

Naším zaměstnancům rozdáváme až 60 000 Kč za doporučení nového kolegy

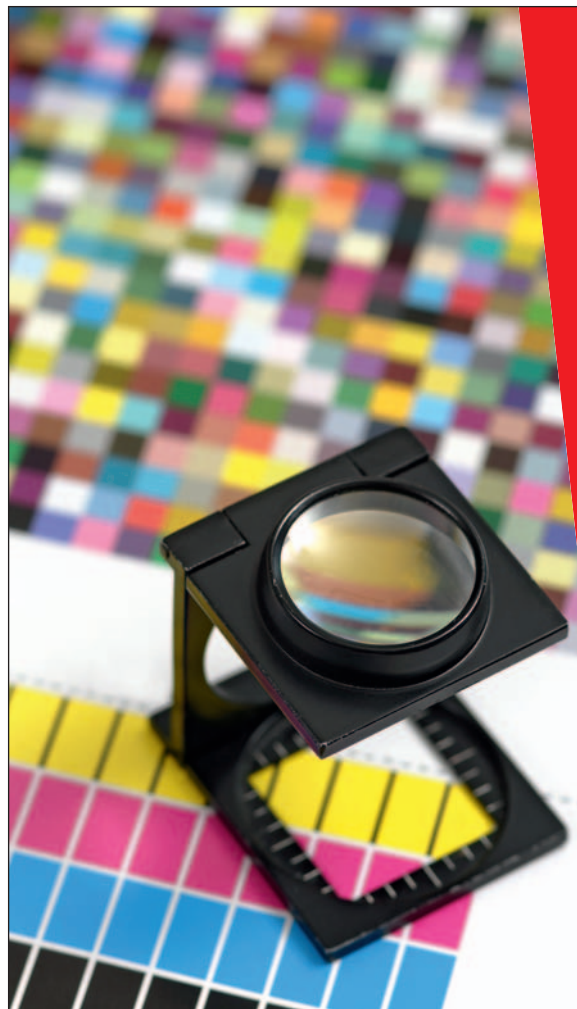
Jsme rakouská strojírenská firma, která vyrábí ty nejlepší dveře do vlaků, šalin a metra pro celý svět. Z vlastní zkušenosti víme, že získat v dnešní době kvalitního zaměstnance není jednoduché. Česká republika zažívá období konjunktury a nezaměstnanost atakuje nejnižší hranici v EU. Rozhodli jsme se, že naše stávající zaměstnance zapojíme do náborových aktivit a nově jim vyplatíme za jednoho přivedeného kolegu až 60 000 Kč. A to už jsou zajímavé peníze, co říkáte?

Chcete také pracovat v moderní strojírenské firmě, která vyrábí světový produkt a umožňuje svým zaměstnancům přivydělat si k výplatě pořádné peníze třeba doporučením nového kolegy? Nastupte do IFE-CR a hned od prvního dne máte možnost někoho doporučit a zúčtovat tak své známosti.

Kromě zmíněného programu doporučení na vás čeká 25 dní dovolené, 20 a více akcí pro zaměstnance ročně, výkonnostní bonus, nadstandardně proplacené přesčasy (50 %), pevné výplatní termíny, jistota práce, stravenky, dotovaný autobus z centra Brna, firemní paušál na telefon, propracovaný adaptační proces a další benefity i výhody.

Jsme IFE-CR.

www.hrdinouvife.cz • Tel.: 703 155 259

Firma CCB, spol. s r. o.

HLEDÁ TISKAŘE PRO OFSETOVÝ STROJ

do třísměnného provozu
bez víkendů.

Nástup dle dohody.

CCB, spol. s r. o.
Okružní 19, Brno
e-mail: zamestnani@ccb.cz
telefon: 545 222 585

 CCB

inzerce

**NEJLEPŠÍ
STEAKY
V BRNĚ!**

**SVATOMARTINSKÉ
MENU
11.11.2018**

WWW.BILL.CZ
U STARÝHO BILLA
- PRAVÝ TEXAS RESTAURANT

KUDELOVA 5, BRNO

PRO NAŠE OČI JE PODZIM VELMI NÁROČNÉ OBDOBÍ!

Zrak je nejdůležitějším lidským smyslem, přesto mnoho z nás nevěnuje svým očím patřičnou pozornost. Přitom oční choroby a vady patří mezi velmi časté.

Podzim je typický kratšími dny, úbytkem slunečního svítu a přirozeného denního světla a často sníženou viditelností, což naše oči velmi unavuje. „V šeru nebo ve tmě se zhoršuje vidění i u zdravého oka. V horších světelných podmínkách se navíc projevují více i oční vady, jako jsou například krátkozrakost nebo astigmatismus. Pokud nemá člověk správné brýle, vidění může být výrazně horší,“ říká primářka Věra Kalandrová z brněnské oční kliniky Lexum.

A jak se vlastně máme starat o zrak? „V první řadě je nutné správně korigovat refrakční vady. Dále bychom měli používat umělé slzy, pokud máme suché oči, což je dnes velmi časté. Například z dlouhodobého koukání do počítače nebo sledování televize, kdy člověk méně mrká. A také je nutné dodržovat určité zásady. Jak dlouho se díváme do blízka, tak dlouho bychom se měli dívat do dálky. Ideální je zelená barva, nejlépe v přírodě v dálce, na obzoru. Jinak jsou oči trvale zaměřené do blízka a může se zhoršovat krátkozrakost jako adaptace na neustálé dívání se do blízka. Velkou pozornost by měli věnovat rodiče dětem, nenechat je sedět dlouho u monitoru a dbát na pobyt venku na denním světle a na tělesný pohyb. Je prokázáno, že to má u krátkozrakých dětí velký vliv na zpomalení až zastavení progresu jejich oční vady,“ doplňuje primářka Věra Kalandrová.

Aktivní lidé s očními problémy (nejčastěji s krátkozrakostí) řeší stále častěji, jak nahradit nepraktické nošení brýlí, tedy zda používat kontaktní čočky nebo jít na laserový zákrok. Kontaktní čočky představují jednu z možností jak korigovat oční vadu bez použití dioptrických brýlí, avšak relativně velmi rizikovou, protože je nutné dodržovat maximální hygienu, jinak hrozí různé oční infekce. Někteří lidé si čočky nejsou schopni do oka aplikovat vůbec nebo je nesnáší. Ovšem i z ekonomického hlediska je nošení brýlí nevýhodné. Operace refrakčních vad představuje sice jednorázovou finanční zátěž (cca 9 – 14 tisíc korun za jedno oko), ale za kontaktní čočky a brýle člověk během života utratí více než 100 000 Kč. Laserová operace navíc představuje trvalé a velmi pohodlné řešení. Odpadnou starosti s pořizováním a údržbou brýlí nebo kontaktních čoček. Ráno se probudíte a už v posteli vidíte ostře, a tak to pokračuje celý den ve škole nebo

Primářka Věra Kalandrová, oční klinika Lexum v Brně

v zaměstnání i večer doma nebo ve společnosti. Pokud není pro korekci vady vhodná laserová operace, lze provést nitrooční operaci s implantací vhodné nitrooční čočky.

Oční klinika Lexum jako jedna z prvních ve střední Evropě začala v polovině letošního roku poskytovat svým pacientům novou unikátní čočku Clareon. Ta je dalším stupněm vývoje jedné z nejvíce implantovaných nitroočních čoček na světě. „Zdálo by se, že nitrooční čočky jsou již tak dokonalé, že není co zlepšovat. Opak je pravdou. Tak jako se neustále vyvíjí například nové typy fotoaparátů, které pořizují stále dokonalejší fotky, stejně je to i s vývojem nitroočních čoček,“ zmiňuje primářka Věra Kalandrová z brněnské oční kliniky Lexum.

Čočka Clareon je vyrobena z nového, vylepšeného biomateriálu, který je více průhledný, propouští více světla a nemění se v čase, což zajišťuje ostré a kontrastní vidění. Její tvar je stejný jako u jiných čoček firmy Alcon, je tedy dokonale stabilní a tvarem haptiků (nožiček) vhodný do jakéhokoliv oka. „Jsem ráda, že na klinice Lexum máme neustále nové typy nitroočních čoček, které můžeme nabídnout našim pacientům a jejich pooperační vidění je tak stále dokonalejší. Širokou nabídkou různých typů čoček od nejlepších světových výrobců jsme schopni vybrat pro pacienta čočku přímo na míru dle jeho požadavků a zdravotního stavu oka,“ říká na závěr primářka Věra Kalandrová.

www.lexum.cz

inzerce

eta
tady je doma

**Ještě větší, silnější
a s dokonalou výbavou**

GRATUS KULINER

**PRODLUŽKA
ZÁRUKY**

**10
LET**

METLY,
HÁK

NÁSTAVCE
NA NUDE

TVOŘITKA NA
TĚSTOVINY

MLÝNEK
NA MÁK

MLÝNEK
NA OBILÍ

MLÝNEK
NA MASO

LIS
NA OVOCE

CITRUSOVAČ

DISKOVÁ
STRUHADLA

SKLENĚNÝ
MIXÉR

Koupíte ve **značkových prodejnách
ETA** v Brně nebo na **eshop.eta.cz**

OC Olympia
U Dálnice 777

OC Letmo
Nádražní 681/2a

Královo Pole
Palackého třída 193/64

Cejl
511/43

Projděte se pamětí

Normalizační Brno ve fotografiích F. Kressy

Jako pravěk a bizár působí dnes, po čtyřiceti letech, podle fotografa Františka Kressy jeho černobílé snímky, které nafotil na nejrůznějších místech Brna v době hlubokého socialismu. Současné však nabízejí pamětníkům nostalgické vzpomínky a těm mladším možnost porovnání, jak se město i jeho lidé

proměnili... Možná i proto už vloni první díl publikace **Normalizační Brno** vzbudil značný čtenářský zájem. Nyní si už můžete doplnit do knihovničky i díly další – druhý s názvem Brno-střed Františka Kressy a v jedné knize spojené díly třetí a čtvrtý: Štátl Františka Kressy a Čs. televize – Studio Brno.

František Kressa působil jako fotograf především v dnes už legendárním Brněnském večerníku. Fotil nejen tam, kam byl vyslán redaktory, aby doplnil jejich články, ale s fotoaparátem brouzel po městě stále a lovil tzv. volné fotky. Z negativů uložených roky v banánové krabici nyní postupně vznikl původně nezamýšlený, ale zcela unikátní časosběrný dokument doby, kterou jsme mnozí žili.

V dílu druhém, jak název napovídá, se můžete projít pamětí a především historickým centrem Brna. Jak vypadala tehdejší Česká, jak se nakupovalo v tehdejších samoobsluhách, jaké jezdily trolejbusy a šaliny i jak se slavily revoluce a jiné svátky – to jsou jen některé ze stovek záběrů, které zůstaly v Kressově archivu a které se nyní vracejí. V díle třetím si můžete prohlédnout Brno i z výšky, přestože drony tehdy nebyly, Františkovi Kressovi stačily nohy, aby se vyšplhal nahoru. Nechybí ani snímky z tehdejších ikon socialistického průmyslu, například z První brněnské strojírny, či momentky z konkurzu na manekýnky (o top-modelkách se tehdy nemluvalo) nebo pohled na Zelný trh, kde se mohli prodávat i doma vypěstovaní králíci, jejichž nožičky zůstaly nestažené – jako důkaz, že nejde o kočku...

Soutěžte o publikace Normalizační Brno!

Jak se jmenovala v době normalizace dnešní Masarykova ulice?

Svoje odpovědi posílejte e-mailem na adresu soutez@salina-brno.cz do 15. listopadu. Nezapomeňte prosím uvést jméno a telefonický kontakt. Pět vylosovaných autorů správné odpovědi získá II. a III./IV. díl publikace Františka Kressy Normalizační Brno.

Závěrečný díl je pak mozaikou fotografií, které vznikaly v průběhu natáčení nejrůznějších televizních pořadů, ze studia i ze zákulisí.

Knížky lze zakoupit například v prodejnách a na e-shopu Knihkupectví Dobrovský. Ideální tip na procházku Brnem, když vás podzimní počasí nepustí z domu. ■ (sal)

TSB bojují s kybernetickou kriminalitou

Snad každý již slyšel o případech zneužití osobních údajů či ztrátě či devastaci dat poškozujících osoby nebo organizace. Kybernetická kriminalita ve všech

formách se bohužel stává běžnou součástí naší doby.

Navrhnout, jak co nejlépe a nejúčinněji zabezpečit informační technologie (ICT), na nichž je rovněž

závislá většina procesů a služeb Brna, je úkolem společnosti Technické sítě Brno. Ochrana technologií je prioritou, za níž nesou odpovědnost orgány města, jimž pomáhá Výbor

pro řízení kybernetické bezpečnosti, který doporučuje návrhy správných bezpečnostních opatření.

Technické sítě Brno vykonávají pro město Brno významné bezpečnostní role Manažera a Architekta kybernetické bezpečnosti a zároveň se starají o bezpečné uložení městských dat a provoz části Metropolitní sítě Brno, propojující magistrát města s městskými částmi. To znamená, že na základě znalosti infrastruktury a používaných informačních systémů jsou navrženy takové bezpečnostní kroky, aby byly ICT systémy města dostupné a zabezpečené. Proto již byla přijata řada opatření v oblasti monitoringu, fyzického zabezpečení či bezpečného uložení dat apod. Přestože se nejedná o levnou záležitost, město i Technické sítě Brno každoročně investují prostředky pro to, aby byla kybernetická bezpečnost zajištěna na vysoké úrovni. ■ (sal, foto: Archiv TSB)

Roman Šebrle: Děti se musí hýbat od malička

Festival Life! obsahuje od roku 2018 sekce SPORT Life!, DANCE Life!, IN-JOY Life!, YOU2BER Life! a Life! STYLE.

Jako instalatér Franta a také jako tanečník se představuje letos ve filmové pozvánce na Festival sportu, tance a zábavy Life! sportovec a moderátor **Roman Šebrle**. Partnery v procházce výstavištním zákulisím jsou mu Ondřej Sokol jako chytrý vrátný a Andrea Verešová jako uklízečka, společně pak skončí závěrečným tanečkem (který jistě stojí za vidění). „Všechno, co se hýbe a co se hýbe pro děti, je správně. Jsem rád, že toho můžu být součástí. Děti se musí hýbat od malička,“

říká úspěšný desetibojař, proč získal právě Life! jeho podporu. Nechte se na brněnské výstaviště druhý listopadový víkend pozvat i vy!

Jste rád, že veletrh je inspirací pro děti, a myslíte, že je to vytáhne od mobilu?

Stoprocentně. Aspoň na chvíli. Lepší aspoň na chvíli než vůbec.

Když tančíte a prožíváte u toho adrenalin, k jaké disciplíně byste to přirovnal?

Úplně přirovnat se to k atletické disciplíně nedá, protože je to samozřejmě něco úplně jiného. Na druhou stranu desetiboj má natolik rozdílné disciplíny, že cit pro pohyb tam musí být. To znamená, že tanec mi většinou nedělá problémy, tedy až doteď (smích), protože tohle je zvláštní choreografie, kterou pořád nemůžu chytit.

Z tanců byste si vybral co?

Mě baví tančovat všeobecně, ať už na moderní nebo valčík či polku. Asi bych úplně nevybíral, co úplně tančuji, protože za tancem nechodím.

Jak se vám pracuje v televizi?

Začátky byly daleko těžší než teď, kdy se mi pracuje daleko lépe. Je to jako každá jiná práce, člověk je někdy líný nebo hůř naladěný, někdy mu to myslí lépe, i zprávy, které přicházejí, jsou někdy příjemnější, jindy ne.

Musíte moc ovládat emoce?

Ani ne, protože my reportáže nevídáme, soustředíme se na to další, co bude přicházet. Samozřejmě emocím se člověk neubrání, když třeba

zemře malé dítě nebo se stane něco opravdu vážného. Už jsem se naučil nepouštět je u politiky. Když mi někdo vyhovuje nebo nevyhovuje, tam to přečtu a ať si každý člověk udělá obrázek sám.

Pamatujete si ještě pocit z vaší první olympiády?

Pamatuji si pocity ze všech čtyř her. Každá byla úplně jiná. Nejdřív jsem chtěl jen medaili, a měl jsem stříbro. Pak už jsem chtěl jen zlato, protože jsem byl ten rok nejlepší na světě. Potom jsem chtěl zase medaili, ale bohužel tam bylo zranění během roku, a ta poslední už nevyšla tak, jak bych si představoval. Pamatuji si všechny, ale samozřejmě nejlepší jsou ty první dvě, kde člověk získal medaili.

Co byste chtěl festivalu Life! popřát?

Já bych mu přál, ať má stále stoupající úroveň, stále stoupající počet ať už dětí nebo i dospělých, ať se to líbí, je to úspěšné a ať festival děti přivede k tanci nebo nějakému sportu. A ať se jim daří. ■ (sal, foto: Archiv BVV)

Life!

powered by **GoGEN**
FESTIVAL SPORTU, TANCE A ZÁBAVY

9.-11. 11. 2018
Výstaviště Brno

www.festival**life**.cz

BVV

Veletrhy
Brno

Opravdový burger z opravdové Vysočiny

Burgry už v tuzemsku zcela zdomácněly, stejně, jako jejich původně anglický název. I v centru Brna na ně lze natrefit téměř na každém rohu. Kdo ale touží po pořádné ne-fast food verzi, nesmí minout mimo jiné Best Burger Kitchen na Josefské. Žádný poctivý burger se totiž neobejde bez kvalitního masa. A to v Best Burger Kitchen pochází přímo z Vysočiny, kde se dobytek celý rok volně pase. Ovšem nenechte se mýlit, pro milovníky kuřecího masa tu mají v nabídce i verze burgerů se smaženým prsním řízkem. BBK myslí rovněž na ty, kteří masu příliš neholdují, vybrat si můžou z burgeru s kozím sýrem, nebo čočkovým. Pokud v menu čekáte „pouze“ klasiku jako cheeseburger, či bacon burger, budete mile překvapeni. Verzi je velké množství, pochutnat si tak můžete na Smoked Chipotle omáčce, jalapenos papričkách, nebo na burgeru s avokádem a se slaninou. Na výběr jsou také dva druhy bulek, klasická sezamová, nebo křupavá ciabatta. Pokud zrovna

nemáte chuť na flák masa, BBK nabízí také saláty. Pokud tedy chcete v jídle zhrášit, Best Burger Kitchen je tu pro vás.

Kousek španělského slunce pro chladné dny

Léto je sice za námi, do slunného Španělska se ale můžete vrátit díky nově vzniklé pobočce franšizy La Chinata na Masarykově ulici. Malý, ale velmi útulný obchůdek nabízí téměř vše, co vám pomůže připomenout teplé španělské večery.

Základní surovinou prodávaných výrobků je velmi kvalitní olivový olej. Ten tvoří součást jak nabízených potravin, tak kosmetiky. Na poličkách La Chinata tady tak najdete široký výběr těch nejvyšších olivových olejů, různých španělských pochutin, jako jsou třeba šunka či artyčoková pasta. Výběrová španělská vína jsou samozřejmostí. Pro ty, kteří si potrpí na přírodní kosmetiku, pak La Chinata nabízí kosmetiku se základem z vyživujícího olivového oleje. La Chinata je ideálním místem ať už chcete udělat radost sami sobě, či potěšit dárkem někoho ve svém okolí. Před Vánocemi značka ideál.

Japonsko čeká na Václavské

Brno je na gastronomii bohaté a po celém městě neustále vyskakují nové podniky. Na Václavské tak můžete od října ochutnat kousek Asie v novém Ramen Brno. Název shrnuje i nabídku samotné restaurace, v menu tak budou kralovat různé druhy polévek Ramen. A co to vlastně Ramen je? Jedná se o japonskou vydatnou nudlovou polévku. Nezbytnou součástí Ramen polévky je silný masový vývar, další jednotlivé ingredience se pak mohou

lišit. Častými přísadami je vepřové maso, vejce na tvrdo, sušené houby nebo sójová omáčka. Recepty se liší na základě oblasti, ze které pocházejí. Ramen Brno je nový podnik, pro všechny milovníky testování asijských kuchyní u nás tedy ideální místo.

■ (dd, foto: D. Dvořáková a archiv provozoven)

rádková inzerce

Býdlení, reality, stavby

■ Koupím rodinný dům v Brně nebo blízkém okolí. Stav není rozhodující, nejlépe se zahradou. Budu vděčný za každou nabídku. Děkuji za Vaši ochotu. Tel.: 703 338 020.

Služby, řemeslníci

■ Provedu drobné šicí opravy, šití záclon, povlečení aj. Tel.: 602 566 404 po 16 hodině

Koupím

■ Koupím les s pozemkem. Staří ani výměra nerozhoduje. Horší stav nevadí. Tel.: 773 585 290.

Práce, brigády

■ OLMAN SERVICE s. r. o. přijme šikovné pracovníky osoby se zdravotním omezením na pozici uklízeč/ka v Brně. Volejte 730 186 797 nebo email: nabor@olman.cz.

Různé

■ VivatVinum.cz - o víně v Brně. Kalendář akcí, přehled vinoték, novinky brněnských vinoték.

■ HledamVino.cz - vše o víně. Zpravodajství, přehledy, kalendář. Tipy a rady, jak se vyznat ve víně.

Rádkovou inzerci do Šaliny zadávejte výhradně prostřednictvím webu **www.salina-brno.cz**

Modernizace vozovny v Pisárkách

Modernizace nejstarší vozovny Dopravního podniku města Brna, a.s., byla zahájena 19. září poklepaním základního kamene. V areálu v Pisárkách vznikne nová hala denního ošetření a čistoty, myčka a moderní technologie na kontroly výzbroje tramvají, kol či soukolí. Prostor mezi stávající a novou halou bude zastřešený a vytvoří se tak krytá parkovací místa, což sníží poruchovost vozů způsobovanou nepříznivými klimatickými podmínkami, zejména vlhkostí a mrazem. Práce by měly skončit do dvou let a vyjdou na více než 390 milionů Kč.

„Díky modernizaci a zlepšení denní péče o tramvaje s použitím moderních technologií

dojde ke zrychlení odbavení vozů při večerním příjezdu do vozovny a současně k vylepšení pracovních podmínek pro naše dělníky a techniky,“ uvedl **generální ředitel DPMB Miloš Havránek**.

První etapu modernizace vozovny zahájil dopravní podnik v roce 2015. Tehdy bylo rozšířeno kolejiště pro odstavení tramvají o 560 metrů, což zjednodušilo obsluhu areálu. V plánu je i třetí etapa prací, která bude zahrnovat nové kolejové zhlaví směrem k areálu výstaviště a novou vratnou smyčku. O záměru rozšíření vozovny probíhaly diskuse od roku 2009. V tomto roce byly také nastartovány další kroky k přípravě celého projektu - zpracování studií a analýz, na základě

kterých vedení společnosti dalo zelenou kompletní projektové přípravě všech etap dostavby vozovny Pisárky. Ta doposud vyšla na přibližně 8 mil. Kč a pokračuje další etapou, kterou je obstarání územního rozhodnutí na již zmíněnou novou vratnou smyčku a východní kolejové zhlaví.

Pisárecká vozovna v současných místech vznikla už v roce 1870, tedy rok po zahájení provozu „koňky“. První přestavby se dočkala v polovině 80. let 19. století, když v Brně začala jezdit parní tramvaj, od roku 1900 zde pak našly místo elektrické tramvaje. V současné době je ve vozovně v Pisárkách umístěno více než 170 tramvají.

■ (red, foto: DPMB)

Rekonstrukce pokračují i na podzim

Tramvaj Plotní

Nejrozsáhlejší pokračující akcí jsou stavební práce v oblasti ulic Plotní – Dorných. Převážná část realizace, která je prováděna v zájmu DPMB, včetně tramvajové tratě v ulici Plotní, bude prováděna až v roce 2019. Výsledkem má být nová moderní trať od křižovatky s ulicí Křenová až po ulici Svatopetrská v délce přibližně 1,4 kilometru. Stavba zahrnuje i vybudování nových zastávek Zvonařka a Železniční a rekonstrukci zastávek Úzká a Konopná pro plně bezbariérový přístup k nim a do vozidel MHD.

Rekonstrukce Zábrdovické ulice

Dne 20. října začala uzavírka Zábrdovické ulice od křižovatky s Cejlem a Francouzskou až za areál Vojenské nemocnice, od 22. října zde platí výluky MHD. Stavební práce zahrnují kompletní výměnu sítí, vedení tramvaje, parovodu a opravu Zábrdovického mostu potrvají 15 měsíců. Po tuto dobu bude ulice uzavřena pro dopravu. Dopravní podnik města Brna uzavírku využije ke kompletní opravě tratě,

vybudování bezbariérové zastávky u Vojenské nemocnice a rozšíření kolejí tak, aby se mohly tramvaje v ulici lépe vyhýbat. Výsledkem bude

komfortnější cestování na Starou osadu, provoz bude klidnější a odhlučnění.

■ (red)

ŠACHOVÁ ŠAILINA

INTELIGENCE V MĚSTSKÉ HROMADNÉ DOPRAVĚ

9. 11. 2018

14:00 - 17:00 KAŽDÉ PŮL HODINY NA NÁM. SVOBODY

více informací na www.CHESS.cz

PROBÍHAJÍCÍ UDÁLOSTI, ZMĚNY A VÝLUKY

Výluka v ulici Chodské a na Slovanském náměstí

V souvislosti s rekonstrukcí kanalizace a následnou obnovou povrchů komunikací je **od pondělí 9. dubna 2018** na dobu přibližně 18 měsíců vyloučena doprava v ulici Charvatské a v části Slovanského náměstí (od 1. října je provoz veškeré dopravy na Slovanském náměstí převeden na severní polovinu náměstí, přilehlou k ulici Srbské). Trolejbusová **linka 32** je obsluhována autobusy nebo parciálními trolejbusy, které jedou v úseku Botanická – Hutařova odklonem ulicemi Šumavskou, Štefánikovou, Palackého a ve směru do centra také Berkovou. Od 1. října navíc linka 32 pouze ve směru z centra obsluhuje přeloženou zastávku Slovanské náměstí na začátku ulice Srbské. Pro **linky 30, 44 a 53** je zastávka Slovanské náměstí (směr Skácelova) vrácena do původní polohy, zastávka Slovanské náměstí (směr Husitská) je pro **linky 30, 53 a 84** přeložena přibližně 200 metrů vzdal na ulici Skácelovu. Autobusová **linka 67** je v úseku Štefánikova – Skácelova odkloněna ulicemi Tábor, Jana Babáka a Purkyňovou. Autobusy **linky 68** jedou od zastávky Šumavská odklonem ulicemi Šumavskou přímo k přeložené zastávce Klusáčkova (za křižovatkou Kounicova x Šumavská). Pro zajištění obsluhy polikliniky Dobrovského byla dodatečně upravena trasa účelové autobusové **linky 81** v úseku Klusáčkova – Nákupní centrum Královo Pole, tato linka obsluhuje dočasnou zastávku Charvatská v ulici Dobrovského a náhradou za zastávku Štefánikova obsluhuje zastávku Kartouzská.

Dlouhodobá výluka v ulici Údolní

Od 1. května 2018 po dobu přibližně 1 roku je z důvodu kompletní rekonstrukce sítí a komunikací zcela uzavřena část ulice Údolní mezi ulicemi Úvoz a náměstím Míru. **Linka 4**, provozovaná obousměrnými tramvajemi, je ve směru od centra ukončena v zastávce Úvoz. Náhradní dopravu na Náměstí Míru zajišťuje mimořádná autobusová **linka x4** v trase Komenského náměstí – po trase linek 38 a 39 – Vaňkovo náměstí – Lerchova – Náměstí Míru, kde je linka provozně propojena se stávající **linkou 68**. Autobusy ihned pokračují směrem Tábor – Klusáčkova – Šumavská. Noční autobusová **linka N89** je v úseku mezi zastávkami Úvoz a Náměstí Míru rovněž odkloněna po výše uvedené trase shodně s linkou x4.

Dlouhodobá výluka tramvají do Komárova v souvislosti s rekonstrukcí ulic Dorných a Plotní

V rámci dlouhodobé rekonstrukce ulic Dorných a Plotní, včetně navazujících úseků navazujících komunikací, jsou průběžně upravovány trasy dotčených linek MHD. **K termínu 1. září 2018** není průjezdná ulice **Dorných** mezi křižovatkami s ulicí Plotní a Svatopetrskou, včetně **smyčky Zvonařka**

a je omezen průjezd ulicemi Zvonařka a Hladíkova. Aktuální opatření na linkách MHD jsou následující:

■ Tramvajová **linka 12** je vedena po zkrácené trase Technologický park – Česká – Hlavní nádraží a dále je odkloněna ulicemi Křenovou a Táboorskou do smyčky Juliánov. S ohledem na kapacitu tramvajové tratě v ulici Křenové je **linka 9** dočasně vedena ve zkrácené trase Lesná, Čertova rokle – Dětská nemocnice – Moravské náměstí s jednosměrným okružním zakončením v centru ulicemi Rooseveltovou – přes Malinovského náměstí – Hlavní nádraží – Masarykovou – Rašínovou.

■ **Náhradní dopravu** ve vyřazeném úseku Hlavní nádraží – Komárov zajišťují **autobusové linky 40, 48, 50, 61 a 63**.

■ Autobusová **linka 40** jede po trase Újezd u Brna, městský úřad / Tovární – Tuřany – Komárov – Úzká – Hlavní nádraží (zastávky na kolejích 3 a 4) – Křídlovická – Strážní – Nemocnice Bohunice – Univerzitní kampus, sever.

■ **Linky 47 a 49** jsou z trasy v úseku Tržní – Úzká odkloněny obousměrně ulicemi Křenovou přes zastávky Masná a Vlhká k **Hlavnímu nádraží**, s výstupní zastávkou společnou s linkou 67 a odjezdovou zastávkou v ulici Benešově.

■ **Linky 48, 50 a 63** jsou ze své standardní zastávky na Úzké (u OD Tesco) prodlouženy do zastávky **Hlavní nádraží** (výstup u V. nástupiště, nástup na koleji 4), odtud zpět přímo ulicemi Dorných a Plotní směrem Komárov a dále po standardních trasách. **Linky 40, 48, 50, 63** vynechávají zastávku Autobusové nádraží směrem Komárov, náhradou obsluhují zastávku **Zvonařka** v ulici Plotní u galerie Vaňkova.

■ **Linka 61** jede od zastávky Soukenická obousměrně odklonem přes **Hlavní nádraží** a dále shodnou trasou jako linky 40, 48, 50 a 63 do Komárova na Mariánské náměstí.

■ Vybrané spoje **linky 77** jedou přímo ulicemi Olomouckou a Křenovou do smyčky **Hlavní nádraží**. Ve směru do Slatiny (Šlapanic, Evropská) jedou všechny spoje **linky 77** z Úzké, ale odklonem ulicemi Křenovou a Tržní přes zastávky Vlhká a Masná. ■ Obsluhu lokality CTP Ponávka s centrem města zajišťuje i nadále autobusová **linka 67**, která jede mezi zastávkami Hlavní nádraží – Komárov / Mariánské náměstí v obou směrech ulicemi Masnou a Černovické nábřeží.

■ **Noční autobusová linka N94** vynechává ve směru k Hlavnímu nádraží zastávku **Zvonařka** a v opačném směru do Přízřenic – Modřic jede shodně jako **linky 47 a 49**, tj. odklonem ulicemi Křenovou.

■ **Noční autobusová linka N95** jede i nadále v obou směrech odklonem ulicemi Plotní s obsluhou nácestných zastávek jako denní autobusové linky.

■ Smyčka **Zvonařka** a stejnojmenná zastávka v ulici Dorných jsou bez obsluhy, zastávky pro okružní autobusové linky jsou přeloženy. Pro **linku 44** za křižovatkou s ulicí Plotní a **pro linku 84** (a také pro vybrané spoje linky 77) ke křižovatce s ulicí **Ve Vaňkovce**.

Výluka Zábrdovický most

Od pondělí 22. října probíhá dlouhodobá výluka Zábrdovický most s vyloučením veškeré dopravy

(s výjimkou pěší chůze) přes tento most. Aktuální opatření na linkách MHD je následující:

Pro zkrácení pěší vzdálenosti mezi linkami MHD jedoucimi ulicemi Cejl a oblastí kolem Vojenské nemocnice došlo ke zřízení dočasné zastávky **Francouzská** umístěné u křižovatky ulic Cejl, Vranovská, Francouzská, kterou budou obsluhovat **linky 2, 3, 4, 11, N94 a N97**.

■ Tramvajová **linka 2** je vedena po zkrácené trase Modřice, smyčka – Francouzská (tyto spoje dále pokračují jako linka 3 směrem Bystrc). Vybrané spoje linky 2 v denní době pracovních dnů jsou ukončeny na Malinovského náměstí.

■ Tramvajová **linka 3** je vedena po zkrácené trase Bystrc, Rakovecká – Francouzská (odkud pokračuje jako linka 2 směrem Modřice).

■ Tramvajová **linka 12** je vedena všemi spoji v celé trase Technologický park – Juliánov, s možností přestupu na autobusové linky do Líšně a Vinohrad v zastávce Dělnický dům.

■ Pravidelné spoje trolejbusových **linek 25 a 26**, doposud ukončené ve Vozovně Husovice, jsou po dobu výluky přesměrovány do uzlu Stará osada (náhrada za linku 3 do oblasti ulice Veveří).

■ Trolejbusová **linka 27** je nahrazena autobusovou **linkou x27** v pozmeněné trase Bzenecká – Pálavské náměstí – Mutěnická – Bořetická – Čejkovická – Malá Kladovka – Juliánov – Dělnický dům – Gajdošova – Stará osada s provozní dobou od 5 do 23 hodin celotýdenně (v nepracovních dnech od 6 hod.).

■ **Autobusová linka 55** je prodloužena ze Židenic, nádraží k zastávce Lazaretní (odkud pokračuje jako linka 58 směrem Líšeň, hřbitov).

■ **Autobusová linka 58** jede v úseku Líšeň, hřbitov – Dělnický dům po stávající trase a dále přes zastávky Otakara Ševčíka, Buzkova / Mošnova, Jílkova, Uzavřená, Tomášková, Vojenská nemocnice k zastávce Lazaretní (odkud pokračuje jako linka 55 směrem Líšeň, Mariánské údolí).

■ **Linka 64** jede mezi zastávkami Životského – Uzavřená přímo s vynecháním zastávek Geislerova, Buzkova, Mošnova a Jílkova.

■ **Linka 82** vynechává zastávku Poliklinika Židenice, náhradou obsluhuje zastávku Juliánov a dále jede mezi zastávkami Geislerova – Dětská nemocnice odklonem s vynecháním zastávek Uzavřená, Tomášková a Vojenská nemocnice. Na odklonové trase obsluhuje zastávku Francouzská, resp. Jugoslávská.

■ Noční autobusová linka N97 jede v úseku Stará osada – Tkalcovská obousměrně odklonem přes Husovice. Na odklonové trase zastaví pouze na zastávce Tomkovo náměstí.

■ **Noční autobusová linka N99** jede v úseku Kuldova – Hlavní nádraží obousměrně odklonem přes zastávky Tomášková, Uzavřená, Životského, Masná a Vlhká.

■ **Regionální autobusová linka 201** je prodloužena ze Židenic, nádraží přes zastávky Lazaretní a Vojenská nemocnice do zastávky Životského.

■ **Regionální autobusová linka 202** je prodloužena ze Židenic, nádraží k zastávce Lazaretní. Navíc je v úseku Jírova – Lazaretní posílena jako náhrada za linku 27 pro spojení severní části sídliště Vinohrady se Starou osadou v období, kdy tam nezajíždějí z Vinohrad linky 25 a 26.

Památka zesnulých

Vzhledem k předpokládané zvýšené přepravní poptávce v souvislosti s Památkou zesnulých je posílena doprava k brněnskému ústřednímu hřbitovu.

■ V nepracovních dnech **27.–28.10. a 3.–4.11.** je navýšena kapacita tramvajových **linek 2 a 5** nasazením větších souprav.

■ V pracovních dnech **31.10. až 2.11.** je přibližně v době od 8:30 do 18 hodin zrušeno zkrácení vybraných spojů tramvajové **linky 5** na Mendlovo náměstí, tj. všechny spoje budou v této době vedeny v základní trase Štefánikova čtvrt – Ústřední hřbitov-smýčka.

ZMĚNY, VÝLUKY A OPATŘENÍ V PROVOZU

Výluka v ulici Žabovřeské

O víkendu **3. a 4. listopadu** (a následně i o víkendu **1. a 2. prosince**) bude probíhat výměna kolejí v ulici Žabovřeské. **Linka 1** bude v úseku Nové sady – Vozovna Komín odkloněna ul. Husovou a Veveří. V úseku Hlavní nádraží – Mendlovo náměstí – Vozovna Komín bude zavedena náhradní autobusová doprava **linkou x1**. Ve směru do centra bude výchozí zastávkou linky x1, vhodnou i pro přestup z tramvají od Bystrce, již zastávka Svratecká.

Výluka v ulici třída Generála Píky

O víkendu **3. a 4. listopadu** vždy v **době od 7:30 do 19:30 hodin** bude probíhat podbýjení kolejí v ulici třída Generála Píky. **Linka 9** bude ukončena ve smyčce Zemědělská. V úseku Zemědělská – Halasovo náměstí – Haškova bude zavedena náhradní autobusová doprava **linkou x9**. Konečnou zastávku Čertova rokle nelze náhradní dopravou obsloužit.

Výluka v ulici Veveří

O víkendu **10. a 11. listopadu** bude pokračovat výměna kolejí v ulici Veveří v úseku Šumavská – Tábor. **Linka 3** bude v úseku Česká – Vozovna Komín oběma směry odkloněna ul. Pekařskou, přes Mendlovo náměstí a Pisárky. Ve vyloučeném úseku bude zavedena náhradní autobusová doprava **linkou x3**, která uzavřený úsek objede společně s **linkami 68 a N92** ulicemi Pod kaštany a Tábor.

Veletrh Life!

Z důvodu konání veletrhu Life! bude v nepracovních dnech **10. a 11. listopadu** posílena doprava k brněnskému výstavišti tramvajovou **linkou P1** v trase Malinovského náměstí – Hlavní nádraží – Výstaviště – Pisárky. Odjezdovou zastávkou posilové linky P1 z Pisárky směr centrum bude zastávka Lipová. Upozornujeme, že vstupenky na akce BVV neplatí jako jízdenky MHD!

Výluka tramvají do Bohunic a Starého Lískovce

O víkendu **17. a 18. listopadu** bude probíhat výměna kolejí na tramvajové trati do Bohunic. **Linka 6** bude v provozu pouze v úseku Královo Pole, nádraží – Celní a dále odklonem do smyčky Ústřední hřbitov, **linka 8** pojede pouze v úseku Líšeň, Mifkova – Hlavní nádraží a odklonem do smyčky Nové sady. Náhradní dopravu zajistí autobusová **linka x6** v úseku Hlavní nádraží – Celní – Běloruská – Humenná – Osová – Starý Lískovec, Labská a **linka x8** v úseku Hlavní nádraží – Celní – Běloruská – Humenná – Dunajská – Starý Lískovec, smýčka.

Státní svátek 17. listopadu

V sobotu **17. listopadu** (státem uznaný svátek) bude veškerá doprava vedena podle jízdních řádů pro **SOBOTY**.

Výluka tramvají na náměstí Svobody (Vánoční trhy)

Ve dnech 23. listopadu až 23. prosince 2018 se konají na náměstí Svobody tradiční Vánoční trhy. V tomto období v pracovní dny vždy od 16:00 do 21:00 a v nepracovní dny od 11:00 do 21:00 pojedou tramvajové **linky 4 a 9** odklonem. Linka 4 v úseku Hlavní nádraží – Komenského náměstí obousměrně ulicí Husovou a linka 9 v úseku Hlavní nádraží – Česká rovněž ulicí Husovou. Vždy v době výluky bude v provozu Vánoční tramvaj v jednosměrné okružní trase Náměstí Svobody – Česká – Malinovského náměstí – Hlavní nádraží – Zelný trh – Náměstí Svobody.

Výluka tramvají do Bystrce

O víkendu **24. a 25. listopadu** bude probíhat výměna kolejí na tramvajové trati do Bystrce. **Linky 1 a 3** budou ukončeny ve smyčce Vozovna Komín. Ve vyloučeném úseku Vozovna Komín – Bystrc, Ečerova bude zavedena náhradní autobusová doprava **linkou x1**. ■ *Odbor přípravy provozu DPMB, a.s.*

Slavnostní rozloučení na lince H4

Poslední letošní jízda historické tramvaje na lince H4 se uskutečnila 7. října a měla tak trochu slavnostní ráz. Pro velké i malé cestující byly připraveny dárky a na oplátku pak asi tři desítky dětí nakreslily pro řidiče, kteří během sezóny na této lince jezdili, krásné obrázky se vzkazy a poděkováním. Řízení historické tramvaje se pak během poslední jízdy ujali generální ředitel DPMB Miloš Havránek a provozní ředitel Jan Seitl.

■ (red, foto: DPMB)

**TVÉ MĚSTO TĚ POTŘEBUJE, STAŇ SE
ŘIDIČEM TROLEJBUSU**

A stylized illustration of a trolleybus driver in a blue uniform and cap, standing next to a red trolleybus. The background shows a cityscape with a church and a bridge.

**JISTOTA DOBRÉHO VÝDĚLKU.
NÁBOROVÝ PŘÍSPĚVEK 100 000 KORUN!**

DPMB
Dopravní podnik města Brna a.s.

tel: 543 171 235 / 543 171 222
kariera@dpmb.cz www.dpmb.cz

Na výlet: tramvají, autobusem, trolejbusem Červený kopec a Kamenná kolonie

Při dnešním výletě neopustíme širší centrum Brna, přesto nás čeká procházka listnatými lesy s nádherným výhledem na celé město. Cílem našeho dnešního putování totiž bude Červený kopec a pod ním se tisknoucí malebná Kamenná kolonie.

Startem a zároveň i konečnou výletu je brněnský Anthropos. Tam se pohodlně dostanete autobusem, trolejbusem nebo stačí dojet do Pisárků tramvají a pár desítek metrů dojít pěšky. Cesta až na Červený kopec vede prakticky jenom lesem, a to po zelené turistické značce. Z počátku

půjdeme kolem řeky, pak nás ale čeká stoupání po lesní cestě mezi akáty, buky, šípkovými keři nebo černým bezem. Předem se připravte, že se lesní pěšina různě klikatí a navíc připomíná horskou dráhu, co vyšlapete, za chvíli zase sejdete. Dlouhý, zákeřný kopec nás ale naštěstí nečeká. Zhruba po kilometru cesty se dostaneme k prameni Čertík. Žádný zázrak to ale není. Voda totiž vytéká všude a z výtokové trubice jen lehce kape a tak ani není potřeba, se tu nějak dlouho zdržovat. Po dalších dvou kilometrech dojdeme na vyhlídku Červený kopec. Tyčí se nad pravým břehem řeky Svatky

v městské části Brno-Štýřice a je součástí stejnojmenné národní přírodní památky. Z tohoto místa se vám naskytne krásný pohled na Brno. Jako na dlani se tu rozprostírá Brněnské výstaviště s kruhovým pavilonem Z nebo Velodrom, na pravé straně pak Špilberk. A pod srázem vykukují malebné domečky Kamenné kolonie.

Pokud budeme pokračovat dál po zelené, dostaneme se až k nemocnici Milosrdných bratří. Ti, které cesta už příliš zmohla, mohou domů dojet tramvají. Ostatní čeká zpáteční cesta k Anthroposu. Tentokrát ale půjdeme podél řeky po cyklostezce, na kterou se pod Kamenkou napojuje Brněnská lesnická naučná stezka s devíti zastaveními.

Čtvrť pro chudé dělníky

Kamenná kolonie neboli Kamenka začala vznikat v opuštěném pískovcovém lomu ve 20. letech minulého století. Stavební ruch se tu naplno rozběhl hlavně v období hospodářské krize, ve 30. letech. Usazovali se tu převážně dělníci, kteří pracovali v cihelnách. Na ploše jen o něco málo větší než fotbalové hřiště tak rychle vyrostla vesnička s množstvím malých domů, které byly postaveny ze zmetkových cihel a odpadových materiálů. V roce 1929 jich tu stálo již více než sto a osada měla v rámci Brna vlastní samosprávu i starostu. O vodě, kanalizaci nebo později i elektřině si však místní mohli nechat jen zdát.

■ (bar, foto: DPMB)

Šifrovací hra Brno, co není už je zase tady

Kam si vyrazit za kulturou nebo zacvičit, kudy se bude jezdit auty a kde šalinou. Už na jaře představovala hra Brno, co není prostřednictvím širší místa, na nichž město připravuje své strategické projekty.

Stejně jako na jaře bude mít i podzimní část hry celkem čtyři kola. Vítežské každého kola se mohou těšit na odměny v podobě zážitků, které se nedají koupit. Nejlepších 100 týmů pak postoupí do finále, které

se uskuteční v centru města 8. prosince. „U šifer se dá strávit třeba i moc hezké odpoledne s rodinou. Trasa hry měří většinou asi 1,5 kilometru, nejrychlejší ji ujdou za necelou hodinu, ti nejpomalejší za dvě až tři hodiny, je to ale vždy příjemná procházka. Jarního kola se zúčastnilo téměř tisíc hráčů. Budeme rádi, pokud jich přijde ještě víc,“ přiblížil ředitel agentury Media Age David Blažek.

Stejně jako u her z jarního běhu by s sebou měli hráči mít telefon s připojením na internet a vytisknutou herní brožuru. Tu je možné stáhnout přímo ze stránek hra.brnoconeni.cz.

Podzimní část začala 13. října. Začátek každého dalšího kola pak následuje po 11 dnech a soutěžící mají na vyřešení šifer čas až do půlnoci mezi 2. a 3. prosincem. Následovat bude finále pro nejlepších 100 týmů. 30 z nich získá zajímavé ceny, tři nejlepší týmy pak výhry opravdu mimořádné. Bude to třeba noc pod mamutem v Anthroposu, zdolání pavilonu Z na výstavišti nebo útroby hráze Brněnské přehrady.

Podzimního kola hry Brno, co není se mohou samozřejmě zúčastnit i ti, kteří na jaře nesoutěžili.

Jen za první dva týdny soutěže se zapojilo přes sto dvacet týmů. Pět týmů, které první kolo vylustily nejdříve, se za odměnu podívalo na centrální technický dispečink Brněnských komunikací i do Královopolského tunelu. Výhrou za druhé kolo je pak jízda na netradičních vozítkách v areálu bohunického kampusu.

Detailní informace můžete najít na www.kopemezabrno.cz. ■ (tis)

Veterány připomene tisíc křížů

Od konce první světové války si celý civilizovaný svět připomíná vždy 11. 11. památku válečných veteránů jako Den válečných veteránů, nebo Den vzpomínek.

V Brně byla v roce 2016 založena tradice veřejnosti zapíchnutím „Tisíce křížů pro veterány“ do trávníku před sochou vojáka na Moravském náměstí. I v letošním roce, který je navíc jubilejní – 100. výročí ukončení 1. světové války – nechali organizátoři vyrobit tisíc dřevěných křížků se symbolem holdu – vlčím mákem a v neděli 11. listopadu od 13 hodin vyzvou příchozí k zapojení se do vzpomínky zapíchnutím kříže do trávníku. Budou moci na křížek také napsat osobní vzkaz. K účasti se již tradičně přihlásili studenti MU, Univerzity obrany, VUT, spolky národnostních menšin, i kluby vojenské historie. Ty také v letošním roce připraví v prostoru parku na Moravském náměstí už od jedenácti hodin pro veřejnost historické vojenské ležení, kde bude např. polní nemocnice, pošta a další. Kříže zůstanou na místě dle povětrnostních podmínek do začátku roku 2019.

■ (sal)

VÝSTAVIŠTĚ BRNO 7.-16. 12. 2018

NÁKUP DÁRKŮ

KULINÁŘSKÉ SPECIALITY

VÁNOČNÍ VELETRHY 2018 BRNO

www.vanocniveletrhy.cz

HUDBA & ZÁBAVA

ŘEMESLNICKÝ JARMARK

MYSLÍM TO SMRTELNĚ VÁŽNĚ!

ZA KAŽDÉ DOPORUČENÍ NEMOVITOSTI K PRODEJI,
KTEROU PRODÁM, DOSTANETE ODMĚNU 30% Z PROVIZE.

PŘÍKLAD:

PRODÁM NEMOVITOST ZA 2.000.000,- Kč,
PROVIZE JE STANDARDNĚ 5% (COŽ JE 100.000,- Kč),
TAKŽE SI VYDĚLÁTE 30.000,- Kč.
PŘEDÁNÍ OSOBNĚ NEBO NA ÚČET.

NABÍZÍM VÁM PŘÍLEŽITOST
DOBŘE PLACENÉ DLOUHODOBÉ SPOLUPRÁCE.

ZDENĚK PRUŠA
REALITNÍ AGENTURA PRORADOST
REALITNÍ MAKLÉR
TEL. 723 235 071
E-MAIL: prusa@reality-proradost.cz

inzerce

ATOPICKÝ EKZÉM

BIOLOGICKÁ LÉČBA

Nemůžete se zbavit atopického ekzému?

Naše klinika se specializuje na klinická hodnocení biologické léčby různých onemocnění včetně atopického ekzému.

**KONZULTACE, VYŠETŘENÍ I PŘÍPADNÁ
LÉČBA JE V CCR BRNO ZDARMA**

Cílem je prokázat účinnost použité biologické léčby při léčbě atopického ekzému.

 734 574 598 nebo 515 550 902

Zdravotnické zařízení CCR Brno s.r.o., Hybešova 20, (vchod i z Vodní 13)

Nejste psychicky v pohodě? AVS přístroj Vám pomůže.

**„Měla jsem problémy se spánkem, nic nezabíralo a léky mi nedělaly dobře. Tak jsem si pořídila psychowalkman. Nejprv jsem tomu nevěřila, ale stalo se! První noc jsem usnula hned a za dva týdny jsem byla z nejhoršího venku.“
říká Zdena Tomšů z Brna.**

Častý příběh, proč lidé volí AVS přístroj, lidově zvaný psychowalkman. Lékařka Tereza Gabryšová dodává: „Pro lepší spánek je místo léků lepší psychowalkman.“

Ovšem kromě nespavosti je tento přístroj užitečný i jinak: odstraní ihned stres a únavu, takové to napětí a nedobrou pohodu. Vyléčí rychle i těžší deprese. Většina uživatelů

Stresy, únavu, deprese a nespavost řeší AVS přístroj výborně. V brněnské prodejně odborného garanta Galaxy, která leží kousek od Semilassy, si tento přístroj můžete vyzkoušet zdarma sami.

jsou však relativně zdraví lidé a psychowalkman si kupují na relaxaci nebo na učení. Odborně se psychowalkman nazývá AVS přístroj (= audio-vizuálně stimulační) a je určený samouživatelům.

Přístroj vyvíjela NASA

Nasadíte si speciální brýle a sluchátka, zvolíte si na ovládání program, například „Rychlé odstranění únavy“ a zapnete start. Pulsující světlo z brýlí a hudba či zvuky ze sluchátek přeladí biorytmy do

U nás to jsou desítky známých zpěváků a herců, naposledy například Lucie Bílá a Simona Babčáková, v cizině je používáním známa herečka Demi Moore, David Beckham nebo George Clooney. AVS přístroje fungují velmi dobře, nemají vedlejší účinky a uživatelé si je pochvalují. Podle výzkumu uvádí 48% Čechů, že účinky předčily jejich očekávání. Účinky si ostatně může ověřit každý na vlastní kůži, což je v oblasti zdravotních metod

Prim. MUDr. Jan Cimický, Csc.

„První psychowalkman jsem si přivezl z ciziny před 20 lety, od té doby je ve středisku Modrá laguna používáme. V dnešní době bych jej doporučil téměř všem.“

stavu bez únavy. AVS přístroj navozuje stavy, které jsou pro organismus přirozené, ale vlivem různé civilizační zátěže je člověk není schopen sám spontánně dosáhnout. Tuto technologii AVS vyvinula už před časem NASA a dva nositelé Nobelových cen. Velkou popularitu získávají AVS přístroje teď za poslední roky, kdy se výrazně zvýšila jejich účinnost a začali je používat známí lidé: celebrity.

naprosto unikátní možnost. Zkoušení je možné v prodejně odborného garanta pro ČR, je zdarma a není třeba se dopředu objednávat (www.galaxy.cz).

Zájemci si také mohou přímo zde objednat katalog: Pošlete běžnou sms s Vaší adresou a slovem **ŠALINA** na tel.: 778 035 563. Katalog posíláme obratem.

JM

Galaxy®
AVS přístroje
NEW PSYCHOWALKMAN

V listopadu akce a slevy v brněnské prodejně!

PRODEJNA:
Mojmírovo náměstí 27, Brno
Tel. 778 035 563, 541 215 144
www.psychowalkman.cz

Největší záhady a tajemství světa v Brně v Letohrádku Mitrovských

Běžně nepřístupná sbírka nejtajemnějších předmětů světa bude k vidění už jenom do 2. prosince. Veškeré exponáty mají jedno společné – okolnosti jejich vzniku nebo jejich účel obklopují doposud neobjasněné záhady a tajemství. Pravděpodobně nejhodnotnějším exponátem výstavy je replika slavné Mitchell-Hedgesovi křišťálové lebky. Ojedinělost předmětu umocňuje i fakt, že originální exponát není nikde na světě vystaven pro veřejnost. Podruhé se do Letohrádku Mitrovských vrátí také maketa největší rukopisné knihy světa – Codexu gigas nebo-li Dáblovy bible. Starověký původ mají další vystavené exponáty, opět jako repliky

inzerce

**NEJVĚTŠÍ ZÁHADY
A
TAJEMSTVÍ SVĚTA**

SBÍRKA VZÁCNÝCH REPLIK A FAKSIMILÍ
MYSTICKÝCH PAMÁTEK LIDSTVA

15. 9. – 2. 12. 18

LETOHRÁDEK MITROVSKÝCH
BRNO, Veletržní 19 / letohradekbrno.cz

KŘIŠTÁLOVÁ LEBKA / TURÍNSKÉ PLÁTNO / VOYNICHŮV RUKOPIS / DÁBLOVA BIBLIE
MEČ EXCALIBUR / SUMERSKÁ HVĚZDNÁ MAPA / TUTANCHAMONOVA TRUBKA
SVATÝ GRÁL / ANTICKÝ POČÍTAČ / SOCHA MOAI ...a další

**ČESKÁ
PREMIÉRA
VÝSTAVY**

inzerce

**KONCERT
SPOLEČNÁ VĚC**

UNIKÁTNÍ PARABOLICKÁ
PROJEKCE

**Tomáš
PFEIFFER**

www.dub.cz

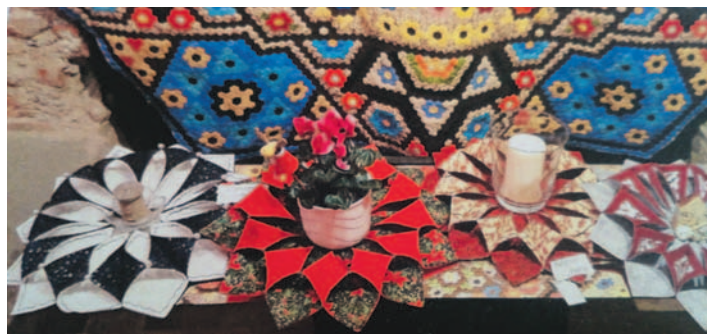
Vstupné: 170 / 140 Kč

BRNO 24.11. 2018 v 19:00
Besední dům, Komenského nám. 8

Předprodej: e-obchod www.dub.cz, TIC Brno, Panenská 1, tel.: 513 039 035,
panenska@ticbrno.cz, prodej v síti TICKET-ART, www.ticket-art.cz,
info: 603 723 713

třeba tzv. první počítač - mechanismus z Antikythéry, Sumerská hvězdná planisféra, dosud nevytluštěný Krétský disk nebo tajemná Tutanchamonova stříbrná válečná trubka. Návštěvníci mají možnost vidět celou řadu dalších exponátů, včetně obrovské repliky sochy Moai z Velikonočního ostrova, faksimilií nejtajemnějšího rukopisu světa zvaného Voynichova a další zajímavé exponáty. To vše v jedinečném prostředí posledního moravského letohrádku. ■ (sal)

Patchworkový podzim v Brně

V listopadu letošního roku se uskuteční v Brně hned dvě výstavy patchworku. Na první Vás od 12. do 18. listopadu rády přivítají a výstavou provedou členky uskupení Rychlé jehly. Výstava se bude konat ve sklepních prostorech domu U Tří knízat (Jánská 449/12), a to denně od 10 do 18 hod.

Jen o pár dní později bude od 24. listopadu do 2. prosince 2018, zahájen 8. ročník „PATCHWORK aneb Když ze záplaty uděláte umění“. Výstavu pořádá Patchworkový klub Brno a navštívit ji můžete v čase od 10 – 18 hodin v jižním křídle Krížové chodby na Nové radnici (Dominikánské náměstí 196/1, vstup z ulice Dominikánská).

Na obou akcích bude možné si zakoupit drobné rukodělné dárečky. Vstupné na obě akce je dobrovolné. ■ (Foto: archiv Rychlé jehly)

inzerce

Spolek VINAŘI z RAKVIC
zve srdečně všechny přátele a milovníky vína na

**SVATOMARTINSKÝ
DEN OTEVŘENÝCH SKLEPŮ**

aneb
Za vínem do Rakvic

Rádi vás provedeme po našich vinných sklepech.
Přijďte strávit příjemný podzimní den s rakvickými vinaři!

**v sobotu 17. listopadu 2018
od 11 do 19 hodin**

**Sklepné 800 Kč
toho zahrnuje hodně:**

- volnou degustaci vín
- poukaz na nákup vína v hodnotě 400 Kč
- degustační sklenku
- orientační mapku
- vinný autobus

**Prodej vstupenek
pouze v den akce
od 9.30 do 17.00
v rakvickém sokolovně**

www.vinari-rakvice.cz

Realizováno za podpory
Vinařského fondu ČR

kontakt: Vladimír Minařík
tel.: 602 450 053; vinarizrakvic@seznam.cz

Finále je tady. Jen vy rozhodnete!

Druhý ročník participativního rozpočtu Dáme na vás je ve svém finále. Od 1. do 22. listopadu můžete vybírat mezi 63 projekty z 19 městských částí, které navrhli přímo obyvatelé města Brna. Hlasovat můžete na damenavas.brno.cz z pohodlí vašeho domova nebo na všech pobočkách Knihovny Jiřího Mahena. K dispozici pro hlasování budete mít 5 kladných

hlasů a 2 záporné. Jednomu projektu můžete udělit až 2 kladné hlasy. Šanci uspět mají projekty s největším počtem hlasů až do vyčerpání částky 30 milionů Kč. Kdo nemá rád elektronické hlasování na webových stránkách, může ve středu 20. 11. od 10 do 18 hodin hlasovat fyzicky v Knihovně Jiřího Mahena na Kobližné.

Finálové projekty si můžete od 15. 10. prohlédnout na náměstí Svobody a od 9. 11. na Malinovském náměstí. Videospoty všech projektů najdete na facebookové stránce Dáme na vás. Hlasujte pro své favority! My totiž dáme na vás!

■ (sal)

inzerce

I vodoměrům může být zima

Velmi dlouhé léto skončilo, nastal podzim a s ním přicházejí pro majitele domů, chat a zahrad práce spojené s přípravou nemovitosti na nastávající zimu. Pozornost je potřeba věnovat i kontrole a případnému zajištění prostor, kde se nachází přívod vody do nemovitosti a hlavní vodoměr. Každý rok Brněnské vodárny a kanalizace, a.s., evidují desítky mrazem poškozených vodoměrů. Většina vodoměrů, které brněnské vodárny používají, jsou tzv. mokroběžné, to znamená, že celý strojek včetně počítadla je zaplaven vodou.

Mezi nejčastější příčiny mrazem poškozených vodoměrů patří pootevřená nebo rozbitá okénka do místností, kde se vodoměr nachází. Rovněž je třeba zkontrolovat správné osazení poklopu vodoměrné šachty.

V případě poškození vodoměru nebo přívodu vody do nemovitosti mrazem bývají největší škody, způsobené unikající vodou. V těchto případech však i platby za uniklou vodu nejsou malé. Kontrola, zda je vodoměr náležitě na zimu připraven, se tedy určitě vyplatí. ■ (sal, Foto: Archiv BVK)

Do Exotária brněnské zoo se nastěhovali draví vačnatci

V pavilonu Exotarium brněnské zoo se návštěvníci mohou seznámit s dalším mimořádně zajímavým zástupcem australské fauny. Jednu z expozic od října obývají vakorejsci čtyřprstí.

„Při zběžném pohledu by se mohlo zdát, že se díváte na některého z početných zástupců řádu hlodavců. Kovari, jak se také vakorejským čtyřprstým říká, ale ve skutečnosti patří

mezi vačnatce. Typickými, na první pohled nápadnými znaky jsou poměrně velké živé oči a černá štětka na konci ocasu,“ popsala kurátorka chovu savců Zoo Brno Dorota Gremlicová.

Aktivní jsou převážně v noci, kdy se vydávají na lov. Živí se malými obratlovci, hmyzem, pavouky. I když výborně šplhají, zdržují se převážně na zemi a jako úkryty využívají opuštěné nory po jiných zvířatech, případně si vyhrabou vlastní.

■ (sal, Foto: Archiv Zoo Brno)

POHŘEBNÍ A HŘBITOVNÍ
SLUŽBY MĚSTA BRNA

Objednávky pohřbů – kompletní pietní služby

Koliště 7	tel.: 545 422 121
Jihlavská 1	tel.: 543 212 816
Lužánecká 2a	tel.: 545 212 740
Vídeňská 9	tel.: 515 917 103
Pekařská 52	tel.: 513 034 969

Nepřetržitý svoz zesnulých: 603 11 33 00

www.pohrby.cz

Moravská galerie nabízí Brnu umělecký zážitek sezóny – malby Josefa Šímy

Josef Šíma: Cesta k Vysoké hře
Kurátoři: Petr Ingerle, Anna Pravdová
Architekt výstavy: Zbyněk Baladrán
26. 10. 2018 – 24. 2. 2019
 Místodržitelský palác, Moravské nám. 1a, Brno

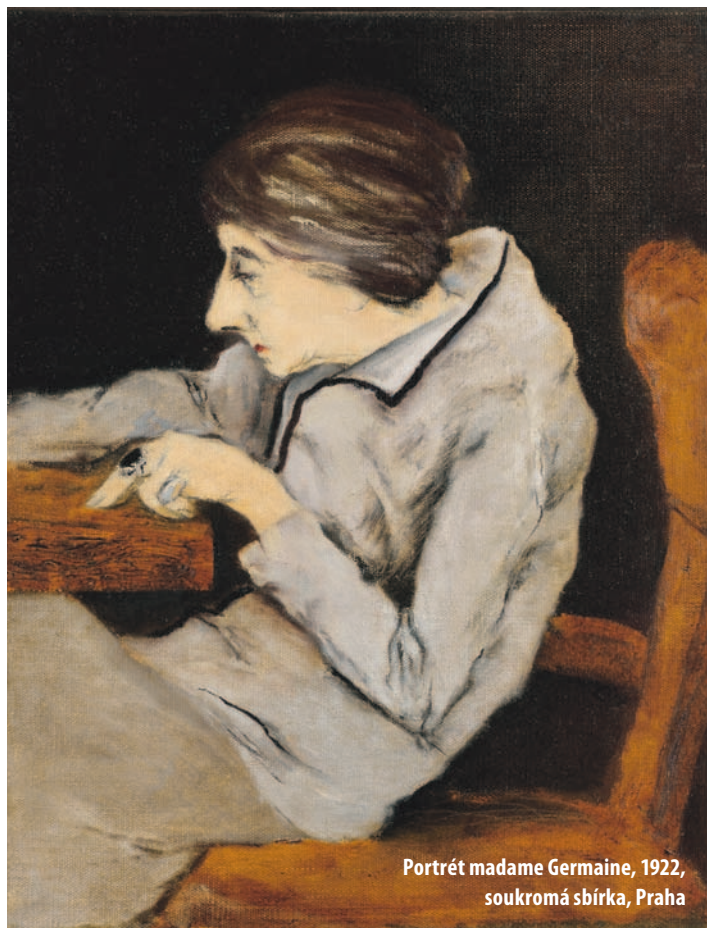
Těžiště výstavy však spočívá především v poukázání na Šímovo působení v pařížské umělecké skupině Le Grand Jeu – Vysoká hra. Zásadní obrát v Šímově tvorbě přineslo setkání s mladými básníky René Dumalem a Rogerem Gilbert-Lecomtem. Umělci se pokoušeli proniknout za hranice reálného, k čemuž používali všemožné prostředky – drogy, alkohol, spánkovou deprivaci, zatajování dechu nebo meditační techniky. Šímova tvorba zabstraktněla, vytvořil si poetiku vycházející převážně z vlastních zážitků spojených s výlety do přírody, či z hledání mytologických symbolů a kořenů lidstva. Jeho inspirace krajinou ovládají podvědomé vize, čerpá také z ezoterického myšlení propojující materiální svět se světem duchovním.

Josef Šíma je zásadní představitel evropského moderního malířství. Jeho tvůrčí začátky jsou spojeny s Brnem, brzy se ale usadil ve Francii, kde již za svého života sklízel úspěch. Moravská galerie jej představuje jako významného prostředníka mezi českou a francouzskou avantgardou, zaměřuje se především na malířovo období, kdy působil v umělecké skupině Le Grand Jeu (Vysoká hra). Výstava v Místodržitelském paláci potrvá až do 24. února.

Josef Šíma se narodil v roce 1891 ve východočeském Jaroměři, ve svých třinácti letech ale přesídlil s rodinou do Brna, kde i odmaturoval. Studium na Akademii výtvarných umění v Praze musel přerušit: začala první světová válka, Šíma byl odveden a na frontě strávil přes tři roky. Po válce působil pár let v Brně, a právě v tomto období vznikají jeho první práce spojené s civilismem, uměleckým směrem oslavujícím technické vymoženosti a život ve městě. Na výstavě jsou proto k vidění obrazy jako Železniční most v Maloměřicích nebo Vlak.

Okouzlení moderními technologiemi Šímu neopustilo ani po přesídlení do Francie, maloval zde

lodě na Seině, mosty nebo Eiffelovu věž. Přes velmi krušné začátky v cizí zemi se Šímovi začalo pozvolna dařit. Pomohla mu především Louise-Denise Germain, majitelka umělecké dílny na výrobu kožených módních doplňků a knižních vazeb, jež mladému umělci z Československa poskytla střechu nad hlavou a práci. Díky madame Germaine se Šíma seznámil s pařížskou umělecko-intelektuální společností a ve spolupráci s ní vydal svoji první knihu: výběr z českých pohádek s vlastními ilustracemi. Také portrét madame Germaine i její dcery Nadine, jež se stala Šímovou manželkou, mohou návštěvníci obdivovat na výstavě v Místodržitelském paláci.

Portrét madame Germaine, 1922,
soukromá sbírka, Praha

Železniční most, 1920,
sbírka Moravské galerie

Krajina, 1931,
sbírka Moravské galerie

Parník na Seině, 1923,
sbírka Moravské galerie

Šímovy obrazy krajin, ostrovů, mraků, torz v krajině a mytických výjevů jsou ve výstavě hojně zastoupeny, většina z nich je zapůjčena z francouzských sbírek a ze sbírek Národní galerie v Praze.

Výstava v Moravské galerii představuje Josefa Šímu také jako hlavního prostředníka mezi francouzskou a českou avantgardou. Šíma v časopise *Le Grand Jeu* francouzským čtenářům zprostředkovával poezii Vítězslava Nezvala nebo

Jaroslava Seiferta, české malíře představoval svým francouzským přátelům. Významně Šíma působil i na druhé straně – aktivně se zapojil do činnosti „pražského“ a později i brněnského *Devětsilu*. Posílal zprávy o pařížských výstavách a články o umělcích do mnoha českých časopisů, v pražském *Mánesu* zorganizoval mezinárodní výstavu *Poesie*, české umělce zase představil na výstavě *Art Tchécoslovaque* 1938–1946 v Paříži.

Josef Šíma zemřel v roce 1971 v Paříži, už za svého života sklízel

za svou tvorbu úspěch. Velkou retrospektivní výstavu měl v roce 1968, z Národní galerie v Praze putovala do Slovenské národní galerie a poté do Moravské galerie v Brně. Jeho dílo je pravidelně vystavováno v Čechách i v zahraničí, v aukcích cena jeho obrazů dosahuje částky 36 milionů korun.

■ (sal, foto: Archiv MG v Brně)

Partner Moravské
galerie v Brně

Jako ústřední obraz pro propagaci výstavy zvolila Moravská galerie podobiznu Bérenice Abbottové, významné americké fotografky, která se proslavila černobílou fotografií newyorské architektury. S Bérenice se Šíma seznámil při jejím pobytu ve Francii, portrét pochází z roku 1928. Výběr tohoto díla nebyl náhodný – po výtvarné stránce se jedná o nejkvalitnější Šímův portrét. Obraz byl zapůjčen ze sbírek Národní galerie v Praze, která je partnerem výstavy.

Umělci ze skupiny
Vysoká hra

V průběhu trvání výstavy vydá Moravská galerie bohatě ilustrovanou knihu pro teenagery a mládež věnovanou právě Josefu Šímovi. Kniha dětem přiblíží trpké i veselé životní etapy umělce – roky strávené na frontě, krušné počátky ve Francii, které díky pomoci madame Germaine vystřídaly profesní úspěchy. Autorem ilustrací je umělec Jiří Franta, který má za sebou již několik velmi úspěšných knižních realizací – kniha *Proč obrazy nepotřebují názvy* získala Magnesii Literu pro děti a mládež, *Průvodce neklidným územím: Příběhy českého výtvarného umění (1900–2015)* se záhy po vydání staly bestsellerem. Texty napsala Silvie Šeborová, která se dlouhodobě zabývá zprostředkováním výtvarného umění dětem a široké veřejnosti.

Centrum umění nových médií ponese jméno Woodyho Vašulky

V úterý 30. října 2018 bylo v prostorách brněnského Domu umění slavnostně otevřeno Centrum umění nových médií s názvem **Vašulka Kitchen Brno**. Ne náhodou je inspirováno celoživotním dílem slavného brněnského rodáka Bohuslava Woodyho Vašulky.

Woody Vašulka (nar. 1937) odešel v roce 1965 se svojí ženou, hudebnicí Steinou do USA. Zde se významně prosadili na mezinárodní umělecké scéně jako průkopníci videoartu a inspirovali řadu generací umělců ke zkoumání povahy nových médií a vztahu umění a digitálních technologií. Kreativní centrum Vašulka Kitchen Brno má propojit raná díla elektronických médií s živou uměleckou současností, ale také pečovat o jedinečný archiv manželů Vašulkových, který obsahuje více než 27 000 stran dokumentů. Za myšlenku vybudování Centra umění nových médií vděčí brněnská kulturní veřejnost členům spolku Vašulka Kitchen Brno, které spojuje obdiv k dílu průkopníků videoartu a experimentátorů s elektronickými médii. „Naším posláním bylo od počátku vytvoření důstojného místa v podobě studovny a dílny s digitálním archivem tvorby Vašulkových, jenž by byl volně přístupný studentům, badatelům, umělcům a kurátorům. Po dvou letech snažení jsme rádi, že se nám to podařilo, a že jsme otvírali za osobní účasti Woodyho a Steiny Vašulkových,“ dodávají zakládající členové spolku Tomáš Ruller, Jennifer Helia De Felice a Viktor Pantůček. Název nově vzniklé instituce odkazuje ke kultovní, avšak stále existující The Electronic Kitchen, kterou manželé Vašulkovi založili spolu s Andreasem Mannikem v New Yorku v roce 1971. Vznik brněnské „Kuchyně“ podpořilo Statutární město Brno a Dům umění, v jehož budově získala své sídlo.

■ (sal, foto: Archiv DUMB)

Čas ze Schwarzwald. Technické muzeum prezentuje legendární hodiny ze soukromé sbírky

Čas nad námi a kolem nás je jedna z expozic Technického muzea v Brně. Jako jediná není soustředěna v samostatném prostoru, ale je rozmístěna – rozptýlená po celé budově muzea v Brně – Králově Poli. Jedná se o expozici věžních hodin. Ty první z nich vítají návštěvníky bezprostředně při vstupu. Tuto expozici rozšíří od 6. listopadu další výstava věnovaná hodinám s názvem **Hodiny ze Schwarzwaldu**. Návštěvníkům nabídne přes 70 exponátů ze sbírky Miloše Klikara.

Schwarzwaldské hodiny začali vyrábět zhruba ve druhé polovině 17. století v jihozápadní části Německa v oblasti, které se říká Schwarzwald. „Proč právě tato oblast se stala dominantní pro výrobu těchto hodin? Odpověď není jednoznačná,“ říká Miloš Klikar, „zřejmě zde sehrálo roli více faktorů. Dostatek levného dřeva, levná pracovní síla sedláků v zimních měsících a rozvinutý sklářský průmysl.“ Takže zimní období, kdy sedláci nemohli obdělávat pole a starat se úrodu, využili k výrobě celodřevěných hodin s jednou ručičkou.

Návštěvníci uvidí přes 70 exponátů dřevěných kolečkových hodin zhotovených hodináři z regionu jižního Německa i Čech od poloviny 18. do konce 19. století. Klikarova sbírka tak seznámí milovníky hodin se závěsnými a skříňovými hodinami, s hracími píšťalovými mechanismy, tanečními figurkami, skleněnými zvonky a ciferníky s lidovým dekorem.

K výstavě je připravený doprovodný program pro děti.

■ (sal, foto: Archiv TMB)

Filharmonie Brno zavede tentokrát posluchače do lesa

Na tři večery od 7. do 9. listopadu Filharmonie Brno přichystala koncerty s atraktivním programem nazvaným **V lese**. Koncerty, které se uskuteční v Besedním domě, zahájí stejnojmenná symfonická báseň **Mikolajuse Konstantinase Čiurlionise**, zakladatele litevské národní hudby a světového symbolistního malíře. V křehce romantické skladbě se odráží zvukomalebnost litevské přírody a skladatelova láska k jeho vlasti, která letos stejně jako Česká republika slaví důležité jubileum: 100 let od nabytí nezávislosti. Vedle Čiurlionisovy skladby, která zazní po více než století od jejího vzniku v české premiéře, se posluchači mohou těšit na neoromanticky laděné **Rhapsody-Concerto pro violu a orchestr Bohuslava Martinů** v podání ukrajinsko-britského violisty Maxima Rysanova, který se do Brna vrací po třech letech, a na Beethovenovu šestou symfonii zvanou – pro její přírodní zvukomalebnost – **Pastorální**. Brněnské filharmoniky povede mladá, mezinárodně již však uznávaná litevská dirigentka Giedrė Šlekytė. Koncertům budou po všechny tři večery předcházet neformální veřejné přístupné setkání s dramaturgem Filharmonie Brno Vítězslavem Mikešem, který návštěvníkům přiblíží nadmíru zajímavou osobnost M. K. Čiurlionise a jeho výtvarné i hudební dílo. Ve čtvrtek 8. listopadu se tohoto setkání zúčastní také litevský velvyslanec J.E. Edvilas Raudonikis, který převzal nad koncerty záštitu. Vstupenky jsou k dostání v předprodeji nebo online na www.filharmonie-brno.cz

■ (sal, foto: Archiv FB)

Muzeum romské kultury přidá filmový večer s Kluky z Torysek

K příležitosti nově prodloužené výstavy **Andrej Pešta: Mire sveti / Světy Andreje Pešty**, která potrvá až do 10. března příštího roku, v Muzeu romské kultury připravili i nový doprovodný program. Kromě komentovaných prohlídek, workshopů a besed se tak můžete těšit na další filmový večer, který se uskuteční už 7. listopadu.

Projekce krátkometrážního filmu **Kluci z Torysek** z roku 1999 zachycuje výpovědi rodáků z východoslovenské romské osady Torsky, kteří vzpomínají na své dětství a na tradiční romský život, který opustili po příchodu do Brna. Jedním z kluků z Torysek byl i Andrej Pešta, který sice ve filmu nevystupuje, ale před samotnou projekcí budete mít možnost navštívit jeho fotografickou výstavu v Muzeu. Více na www.rommuz.cz/vystavy-a-jine-akce/

■ (sal, foto: Archiv MRK)

inzerce

Městské divadlo Brno: Charlie Chaplin - příběh, který byste měli znát

Legrační postavu ošuntělého tuláka s buřinkou, knírkem a šmatlavou chůzí zná z černobílých grotesek jistě každý. Ne však každý ví, že život filmového génia Charlieho Chaplina za kamerou až tak úsměvný nebyl. Jeho život je stejně vzrušující jako jeho filmy a muzikál v Městském divadle Brno vám představí složitou osobnost geniálního muže z mnoha úhlů pohledu. Titulní role je rozdělena mezi tři herce – malého chlapce, muže v nejproduktivnější fázi jeho života a zapomenutého starce – a my se tak setkáváme se synem majícím problema-

tický vztah s matkou i otcem, Chaplinem-bratrem, manželem, milencem, Chaplinem-tvůrcem i politikem. Základní výpovědí je pak Chaplinovo osobní poslání, které spočívá v jeho celoživotním odhodlání jít si vždy a za všech okolností za svými cíli s jednoznačným humánně akcentovaným vztahem ke světu, s kritickým myšlením vůči zvrhlé politice i s jasným názorem na bídu společnosti, ve které žil. Skvěle prokomponovaný příběh s báječnou hudbou a řadou okolností, o kterých věděli vsutku jen ti nejzasvěcenější, je možné vidět jen v listopadu na brněnském jevišti, v hlavní roli s Danielem Rymešem, který byl za svůj výkon dokonce nominován na Cenu Thálie!

■ (sal, foto: jef)

INSPIRATIVNÍ PODZIMNÍ

KOLEKCE

Divadlo B. Polívky: Od Věry Čáslavské s krajtou do léčebny

Listopadový program Divadla Bolka Polívky opět nabízí řadu inscenací, které by neměly ujít vaší pozornosti. Vybíráme například:

18. 11. Jak se Husákovi zdálo, že je Věra Čáslavská

Hrají: Tomáš Matonoha, Tomáš Měcháček

Gustáv Husák a Věra Čáslavská – dva protipóly jednoho období. Anoda a Katoda. Není lepší zadání pro grotesku. Není lepší východisko pro klauuny. Originální zpracování naší nedávné minulosti. Gustav Husák jako komik. Nejpomalejší komik na světě. Tak dlouho ve funkci, až je směšný i sám sobě. Nehroží to i dnes? Komunistka versus gymnastka. To tady ještě nebylo. Anebo bylo?

20. 11. Život s krajtou

Hrají: David Prachař, Jakub Prachař

Život s krajtou v humorné formě popisuje příběh osamocенého úředníka. Šedivý zaměstnanec statistického úřadu si svůj nudný život ozvláštňuje jednak návštěvou vykřičených domů a jednak chovem krajty. Byť se jedná o příběh osamělého muže ve velkoměstě, tak se Prachař nevyhýbá humoru a nadsázce.

21. 11. MINDGAME - Líbezná vyhlídka

Hrají: Miroslav Etlzer, Gabriela Míčová, Petr Halberstadt

Když se Mark Styler, autor „zaručeně pravdivých“ detektivních románů, pokouší získat rozhovor s Eastermanem – známým sériovým vrahem, umístěným v léčebně Líbezná vyhlídka – nemá ani ponětí do čeho se pouští...

■ (sal, foto: Archiv DBP)

Za kašpárkem na Špilberk. Začne tam výstava českých historických loutek

Soutěžte o vstupenky!

Chcete navštívit některou z expozic Muzea města Brna na Špilberku? Soutěžte o vstupenky můžete do 29. listopadu na www.salina-brno.cz

Blížící se zima a Vánoce znamenají na Špilberku jediné: Muzeum města Brna přichystá výstavu pro děti. Tentokrát představí sbírku loutek manželů Marie a Pavla Jiráskových. Jsou mezi nimi loutky veselé i strašidelnější – všechny ale kouzelné a hlavně české a historické. Mimořádně rozsáhlá kolekce loutek z let 1850 až 1950 bude k vidění na hradě Špilberku od 22. listopadu. Nová výstava nazvaná **Umění loutky** návštěvníkům dokáže, že jde o skutečný fenomén a že loutky jsou naším národním pokladem. Loutkové divadlo se postupně přesunovalo z návsi a náměstí do měšťanských salonů a spolků a stalo se důležitým nositelem národního uvědomění. Právě silná tradice loutkového divadla také přispěla k úspěchu českého loutkového filmu.

Výstava ukáže loutky potulných marionetářů ze slavných dynastií, jakými byli třeba Kopečtí, Dubští nebo Maiznerové, ale i loutky ovlivněné tvorbou Mikoláše Alše, loutky secesní i loutky moderní z doby první republiky. Návštěvníci na výstavě najdou kromě spousty různých postav několik kašpárků, ale třeba i Spejbla s Hurvínkem. Manželé Marie a Pavel Jiráskovi sbírají loutky už tři desítky let. Mezitím stihli české loutky představit publiku po celém světě od USA až po Čínu. Jejich cenná a obsáhlá sbírka se teď konečně poprvé představí v Brně, tedy ve městě, kde kolekce vznikala. Loutky vyráběné amatérsky i profesionálně obsadí značnou část Špilberku – lidé je najdou v gotickém sále a v západním křídle hradu. Děti ve výstavě potěší také interaktivní hravé prvky, třeba loutkové divadlo. Kdy jindy si prohlédnout loutky, tak typicky český fenomén, než v době oslav 100 let od vzniku republiky? Více na www.spilberk.cz

■ (sal, foto: Archiv MuMB)

Pravdivá Tell or Show přivítá kromě Tomáše Kluse i moderátorku Noru Fridrichovou

Už 9. listopadu se mohou příznivci originální brněnské talk show Tell or Show těšit na další dávku neotřelého humoru. Herec a moderátor Filip Teller přivítá trojici zajímavých hostů premiérově v Divadle Bolka Polívky. První díl letošní divadelní sezóny nese podtitul Pravdivá a kromě již dříve avizovaného

pisníkáře Tomáše Kluse přijala pozvání do gauče pro hosty také moderátorka České televize Nora Fridrichová. Tu mohou diváci znát především z publicistického pořadu 168 hodin, který každou neděli mapuje poslední dění doma i ve světě a často si bere na mušku českou politickou scénu. „Novináři jsou označováni jako hlídající psi demokracie a tím pádem se od nich logicky očekává, že budou bojovat za pravdu. Jenže co když má každý politik jen tu svoji jedinou pravdu? Nejen o tom si budeme povídat s moderátorkou pořadu, v kterém politici vždy rádi vidí své konkurenty, ale málokdy sami sebe,“ říká Filip Teller a hned dodává, že jak už je u Tell or Show zvykem, dojde i na odlehčenější otázky.

Třetí host večera dodá tématu pravdy trochu dětského nadhledu. „Pozvali jsme skautský oddíl Šidla, tedy děti, které musejí říkat pravdu už z principu skautského,“ těší se moderátor. Hudební složku Pravdivé Tell or Show obstará kapela Golden Delicious. Vstupenky jsou k zakoupení na webu tellsorshow.cz, kdo dává přednost kamennému předprodeji, může k nákupu využít pokladnu Divadla Bolka Polívky

■ (sal, foto: Archiv ToS)

Nová představení brněnského planetária Tajemství gravitace a Hvězdný cirkus

Přemýšlíte, kam vyrazíte s menšími dětmi za zábavou a poučením? Přijďte rozlousknout **Tajemství gravitace**. Proč kolem nás všechno padá směrem k zemi? A proč na nás v takovém případě nepadne Mezinárodní kosmická stanice? Objevili jsme už všechny záhady našeho světa? Průvodcem při hledání odpovědí na tyto otázky bude Felix s ALBYX3. Dvanáctiletý učeň kouzelnické školy Felix se mnohem více zajímá o tajemství vesmíru než o magická kouzla. Fascinují ho zákony přírody. Proto se také jednou dostane do muzea Alberta Einsteina, kde se setká s ALBYX3. Tedy malým, chytrým, ale spíše nepředvídatelným robotem, který ví všechno o Albertu Einsteinovi i jeho odvážných teoriích. ALBYX3 vezme mladého kouzelníka na magickou cestu vesmírem a časem, během které nejen odkryjí tajemství gravitace, ale také se dozvědí něco o přátelství a představitosti.

Za tajemstvím prostoru a času se můžete na Hvězdárnu a planetárium Brno vydat vždy o víkend. Promítá se v 3D (stereoskopické) i 2D (klasické) verzi v sále digitária. Vhodné od 8 let.

Přemýšleli jste někdy o tom, z čeho jste stvoření? Pak se vydejte to zjistit na představení **Hvězdný cirkus** pro starší děti a dospělé! V atomech lidských těl je totiž uchována celá historie vesmíru. Všechny atomy, od železa v naší krvi, přes vápník v našich kostech, až po kyslík, který dýcháme, pochází ze vzdálených svítících bodů na nebi.

V představení Hvězdný cirkus 3D se dozvíte, jak uvnitř hvězd vznikají jednotlivé chemické prvky. Zažijete explozi supernovy – jeden z nejdramatičtějších jevů v přírodě. A také se podíváte na zrození Sluneční soustavy i života na planetě Zemi. A až přistě pozvednete své oči k noční obloze, už budete vědět, odkud se vzaly vaše atomy. My všichni totiž pocházíme z hvězd!

Přesný program Hvězdárny a planetária Brno najdete na www.hvezdarna.cz.

■ (sal, foto: Archiv Hvězdárna a planetárium Brno)

MZK představuje českou kulturu německy mluvícímu publiku. Ahoj Lipsko!

Právě odstartoval Český rok kultury v Lipsku, potrvá 14 měsíců. Jeho vyvrcholením bude březnový Lipský knižní veletrh, jehož hlavní hostující zemí je po 24 letech Česká republika. Německy mluvícímu publiku se představí asi 60 českých autorů. Projekt realizuje Moravská zemská knihovna. Více na <http://ahojleipzig2019.de/>

LEIPZIG 2019
TSCHÜCHI

- 3. 11. / 16.00 / veřejné promítání / Kino v knihovně I (Konf. sál / přízemí)
- 5. 11. / 14.00, 15.00, 16.00 / Exkurze do restaurátorské dílny (Foyer / přízemí)
- 5. 11. / 17.00 / přednáška / Lidové noviny – fenomenální brněnský deník po vzniku ČSR (Malý sál / 6. patro)
- 5. 11. / 17.00 / exkurze / Literární a jiné projekty v činnosti MZK (Foyer / přízemí)
- 7. 11. / 17.00 / přednáška / Život, dílo a poselství Josefa kardinála Berana (Malý sál / 6. patro)
- 8. 11. / 16.00 / kurz / Senioři a bezpečnost (Videokonf. sál / 4. patro)
- 8. 11. / 17.00 / exkurze / Exkurze do digitalizačního centra (Foyer / přízemí)
- 12. 11. / 18.00 / přednáška / Mediální vzdělávání: Vojtěch Brik – Večerní dávka chemtrails!!! (Videokonf. Sál / 4. patro)
- 13. 11. / 17.00 / diskuze / Proč jsou Havlovy hry stále aktuální? (Konf. sál / přízemí)
- 14. 11. / 17.00 / autorské čtení / Války, války a žádný konec. Německé pásmo protiválečných textů (Malý sál / 6. patro)
- 15. 11. / 17.00 / přednáška / Osudové osmičky českých dějin? (Videokonf. sál / 4. patro)
- 15. 11. / 18.00 / dornisáž / Setkání členů a přátel Sdružení Q (Konf. sál / přízemí)
- 19. 11. / 18.00 / vernisáž / Z Litoměřic až do vídeňského Burgtheatru (2. patro)
- 26. 11. / 17.00 / přednáška / Knihovna Lidových novin (Malý sál / 6. patro)
- 26. 11. / 18.00 / přednáška / Mediální vzdělávání: Mgr. Martin Charvát, Ph. D. (Malý sál / 6. patro)
- 29. 11. / 9.30 / školení / Patenty a užité vzory – právní ochrana technických řešení (Počítač. učebna / 6. patro)
- 29. 11. / 17.00 / autorské čtení / Literární advent: Trisky (Iva Pekárková), (Konf. sál / přízemí)

■ (sal, foto: Archiv MZK)

Po Černé labuti a Kmenech završí trilogii v Redutě Roky a kroky

Na scénu divadla Reduta se po divácky oblíbených projektech Černá labuť a Kmeny vrací autor a režisér Braňo Holíček, aby zde završil volnou trilogii věnovanou lidské společnosti v proměnách času. Tentokrát se jeho inscenace **Roky a kroky** nebude zabývat pouze žhavou současností, ale ponoří se i do minulosti. Do inspirativních a nadějných šedesátek. Do osmdesátek – neonové říše divů, účesů, které držely i v prudkém větru, spousty disco muziky a decibelů lásky. Do divokých a lehce nevkusných devadesátek... Základním inspiračním zdrojem se stala odvrácená strana českého show bizáru, i jeho přátelské vazby s polosvětlem zločinu i businessu, a zástup domácích image makerů kulturního pekla. A zejména anketa Zlatý – či později Český – slavík!

V době, kdy v Československu fungovala volba jedné strany a jednoho televizního programu, mohli lidé najednou volit mezi desítkami zpěváků. Mohli k něčemu dokonce svobodně vyjádřit svůj názor a nikdo je nevyslychal, když na lístek napsali jakékoliv divné jméno. Jistě, dávno pryč jsou časy, kdy před redakcí Mladého světa stávaly pytle nacpané hlasovacími lístky. Dnes můžeme hlasovat klidně na ulici. Z kapsy vytáhneme mobil a natukáme třeba, třeba... GOTT! A pak odešleme. Tedy – až do loňska. Letos se populární anketa

totiž zcela odmlčí. Řekněte sami – není to škoda?! Český vkus optikou kolektivní autorské tvorby, jako zdroj šířavé ironie a značně nekorektního humoru. Světová premiéra inscenace se koná v Redutě 2. listopadu, první repríza je na programu 6. listopadu.

■ (sal, foto: Jakub Jíra)

VIDA! Nahlédněte do světa menšího než atom a přijďte si trochu zabastlit

Vydejte se na dobrodružnou výpravu ze světa viditelného pouhým okem až k částicím menším než atom. Navštívte v listopadu zábavní vědecký park VIDA! a užijte si novou výstavu KUK nebo rodinnou akci **Víkend v mikrosvětě**. Na kutily bez rozdílu věku pak 16. – 18. listopadu čeká oblíbený festival **Bastlfest**, kde si letos vyzkouší opravit budík, vyfouknout sklo, programovat robota nebo malovat 3D perem.

Hned první listopadový víkend vás VIDA! společně s předním výrobcem elektronových mikroskopů Thermo Fisher Scientific zve na workshopy a přednášky spojené se světem až milionkrát zvětšeným. Vezměte děti a přijďte společně zjistit, jak překvapivě vypadají běžné věci pod optickým nebo dokonce elektronovým mikroskopem. Těšit se můžete i na zábavné pokusy připravené Úžasným divadlem fyziky. „Určitě si také nenechte ujít novou **výstavu KUK** připravenou ve spolupráci s Ústavem přístrojové techniky AV ČR. Seznámí vás s moderními nástroji poznání a jejich obdivuhodnými výsledky při objevování světa kolem nás a to včetně výzkumu nanočástic a kvantových technologií,“

vyzval Lukáš Richter, ředitel VIDA! Výstavu KUK můžete navštívit v ceně vstupenky do expozice VIDA! až do 1. března příštího roku.

Patříte k nadšencům, kteří stále něco vymýšlejí, vylepšují a konstruují? Nebo jen rádi žasnete nad tím, co všechno si lidé dokážou sami vyrobit? Pak

právě pro vás připravila VIDA! v termínu 16. až 18. listopadu Bastlfest – tři dny nabitý programem pro malé i velké kutily. „Akci pořádáme už potřetí. Loni se Bastlfestu zúčastnilo téměř 6000 lidí. Letos jsme pozvali ještě více hostů a také spolupracujeme s festivalem Prototyp, který se bude konat ves stejném termínu přímo v areálu výstaviště,“ upozornil Richter. ■ (sal, foto: Foto: Archiv VIDA!)

Panji a Candra dorazili z Indonésie. Zoo Brno chová evropský unikát – jezevce hnědé

Ani sychravé počasí vás nemusí odrážet od návštěvy brněnské zoo. V Tropickém království vám nejen bude teplo, ale můžete tu pozorovat i nově se zabydlující **pár jezevců hnědých**. Do Zoo Brno přicestovali přímo z daleké Indonésie, jinde v Evropě se nechovají.

„Panji a Candra si na nový domov zvykli opravdu rychle, od začátku neměli žádný problém s adaptací na naši krmnou dávku, nebáli se chovatelů a v cizím prostředí se orientovali jako by se tu narodili,“ řekla kurátorka chovu savců Zoo Brno Dorota Gremlicová.

„Obzvlášť Candra má mimořádně vyrovnaný přístup k životu. Podle kolegů, který jel pro jezevce do Prahy na letiště, se celou cestu cpala banánem, a když jsme ji v zahradě vypustili do připravené ubikace, proběhla se, všechno očichala a usadila se v plné misce, kterou podrobila důkladné kontrole a následně spokojeně usnula, znavená cestou přes půl světa,“ doplnila.

Jezevec hnědý je lasicovitá šelma s domovem v lesnatých oblastech ostrovů Jáva a Bali. Zvířata, která nyní mohou návštěvníci obdivovat v expozici Zoo Brno, pochází ze zoologické zahrady přímo na Jávě a do Čech dorazila na jaře letošního roku. První měsíce v novém domově strávili jezevci pod dohledem veterinárních lékařů, a v péči chovatelů se postupně aklimatizovali. V žádném případě nejde jen zmenšenou verzi z tuzemska známého jezevce lesního, oba druhy se liší nejen vzhledem, ale i způsobem života. Jezevec hnědý má hebkou šedohnědou srst s načervenalými a žlutými odstíny. Dorůstá délky 35 až 40 centimetrů a váží obvykle od 1 do 2 kilogramů. Loví drobnější živočichy, ale nepohrdne ani mršinou nebo přezrálým ovocem. Za potravou se vydává nejčastěji brzy po ránu nebo pozdě večer a výborně šplhá. Také ti, kdo by chtěli vidět naživo Panjiho a Candru v Zoo Brno, nejpravděpodobněji uspějí, když budou hledat ve větvích. ■ (sal, foto: Archiv Zoo Brno)

Vařte a soutěžte s Šalinou

Svatomartinské víno a husa

A je tady listopad, měsíc, který nám přináší vpravdě jedinečný gurmánský zážitek – svatomartinskou husu. A nejen to, 11. listopadu v 11 hodin můžeme ochutnat také první vína nového ročníku, tedy vína Svatomartinská. Doporučujeme si vychutnat obojí, snoubení husí pečínky s červeným vínem je skutečně výtečné.

Recept:

Čerstvá husa	1 ks
Mléko	1 l
Sůl	40 g
Kmín	5 g
Jablka	2 ks
Cibule	2 ks
Hřebíček	4 ks
Badyán	¼ ks
Skořice celá	1 ks

Postup:

Husu pečlivě nasolíme na povrchu i uvnitř, zalijeme mlékem a ponecháme klidně až 24 hod. v lednici, abychom ji takto zbavili zápachu. Poté

husu omyjeme ve vodě a naplníme rozkrájenými jablky s badyánem, cibulí, hřebíčkem a skořicí. Vložíme ji do pekáče, posypeme kmínem, přidáme trochu vody, přiklopíme a pečeme asi 1 a ½ hodiny při teplotě 160 °C. Poté husu otočíme, znovu přikryjeme a pečeme další ½ hodiny při stejné teplotě. V průběhu celého pečení husu poléváme výpekem, případně přidáme trochu vody. A přichází závěrečná fáze, kdy dosáhneme křupavé kůrky pečením na 210 °C po dobu asi 30 minut (pozor, v této fázi již pečeme bez poklice a nezapomeneme husu polévat výpekem). Husu máme hotovou, vyjmeme jablka, cibuli a koření a naporcujeme.

K pečené huse neodmyslitelně patří zelí. Jeho úprav je celá řada, vedle tradičního můžete vyzkoušet třeba také zelí z červené řepy, kedlubnové či dýňové. Já volím nejraději klasické zelí červené, dochucené trochou cukru, vinného octa, soli, s rozkrájenými jablky a cibulí, vyjmutými z naší

pečínky. Kdo chce zelí zahustit, přidá syrovou bramboru.

Jako příloha se nabízejí rovněž pestrá paleta možností – houskové knedlíky, knedlíky bramborové, špekové, chlu-paté, karlovarské... Méně tradiční alternativou přílohy jsou pak knedlíky

pernikové, bramborová roláda s mandlemi nebo slané lokše. Prostě záleží jen na Vás a Vaší momentální chuti.

Dobrou chuť přeje

■ (Radek Šimáček, šéfkuchař steakhouse U Starýho Billa)

SOUTĚŽ

CO JSOU LOKŠE?

Svoje odpovědi pošlete e-mailem do 15. listopadu 2018 na adresu soutez@salina-brno.cz. Nezapomeněte prosím uvést své jméno a telefonický kontakt. Vyroslaný autor získá voucher do steakhouse U Starýho Billa. Vítězem minulého kola se stává Nicole Škaroupková.

**GALERIE
VAŇKOVKA**
BRNO

23.–25. 11.

VIP
BAZAR
& BEAUTY
LOUNGE

INSPIRUJ SE, NAKUP A UŽIJ SI
CHARITATIVNÍ BAZAR BARBARY NESVADBOVÉ!

N A D A Č N Í F O N D
BE CHARITY

Více informací na www.galerie-vankovka.cz

DIAGONÁLNÍ SUDOKU

Do každého políčka vepište jednu číslici od 1 do 9 tak, aby se číslice neopakovaly v žádném řádku, sloupci ani v žádném z devíti vyznačených menších čtverců. Toto pravidlo platí i pro dvě hlavní úhlopříčky.

			9	5	3		2	
4		8						
					8		7	
8		3		6				1
1								8
5				2		6		3
	1		3					
						9		5
	8		4	9	6			

„Na svůj nemocný žaludek bys měl každé ráno vypít sklenici vlažné vody!“
– „Hele, to přece dělám každé ráno, jenom... **dokončení v tajence.**“

Po vyškrtání všech výrazů zůstane v obrazci 15 volných písmen, která – čtena po řádcích – tvoří **tajenku**.

Výrazy

k vyškrtávání:

ALOBAL
DRÁŽKA
DVOREK
HOBLÍK
KANKÁN
KARATE
KARTEL
KATASTR
KLENOT
KLOKAN
KOMETA
KOVÁŘ
KOZEL
KRITIKA
LAVINA
MLADÍK
MRAMOR

K	Í	N	V	Á	R	P	T	A	K	M	Í	Ř	P
L	E	T	R	A	K	A	V	O	N	S	O	O	Y
E	T	R	K	T	O	A	K	I	T	I	R	K	P
E	C	E	O	M	S	A	D	Í	Ř	T	V	M	O
T	T	V	V	V	L	A	Ž	N	Á	K	N	A	K
A	K	Ž	Á	R	D	A	T	L	U	O	H	Ř	L
R	L	T	Ř	R	V	O	D	A	A	M	O	A	O
A	E	E	Í	Á	P	B	K	Í	K	K	B	Á	N
K	N	Á	Z	O	R	S	N	A	K	O	L	K	A
Š	O	K	R	O	M	A	R	M	L	Á	Í	E	V
A	T	E	M	O	K	H	A	A	R	O	K	Ý	S

NÁZOR POKLONA PŘÍMKA SITKOM SÝKORA
OBSAH PORTÁL RAKETA SPRÁVCE TŘÍDA
OSNOVA PRÁVNÍK SELKA SVÁTEK ZÁVAŽÍ

SOUTĚŽNÍ KŘÍŽOVKA

SOUTĚŽNÍ KŘÍŽOVKA

SOUTĚŽNÍ KŘÍŽOVKA

Viz první tajenku Josef Šíma, jehož výstavu můžete navštívit v Místodržitelském paláci, byl jedním z předních představitelů francouzské surrealistické skupiny Le Grand Jeu, český zvaný... **viz druhou tajenku.**

Vyluštěnou tajenku můžete posílat e-mailem do 15. listopadu 2018 na adresu krizovka@salina-brno.cz. Nezapomeňte, prosím, uvést jméno a telefonický kontakt. **Patnáct vylosovaných autorů správné odpovědi získá po dvou vstupenkách do Moravské galerie v Brně.**

		Hliníková	Druhá tajenka	Členský stát USA	Ženské jméno (svátek 15. 12.)		Podšívková látka	Římské číslo (54)	Obyvatel slovenského města	Slitina niklu s titanem	První tajenka	Evropská agentura pro atom. energii
	Vyhynulý nájezdník					Zaklínání soupeřů v boxu						
	Starověký drnkací nástroj					Švéd. jm. (Liliana) Kód letiš. Larisa						
	Usazovat se											
	Rakouský hudební génius							Popínavá bylina Am. herec (Robert)				
	Pravoslavný obraz svatých					Stano-vený Čapkov drama						Rozpouštědlo
	Hloupá žena Sdružení podniků					Dobrá pověst Africká antilopa						
	Ostrav. symfon. orchestr	Americká zásilková služba	Předpověď výsledku	„Ozdoba“ na tváři Čes. letec. dopravy		Kartagi-nec Hařan			Býv. lotyš. platidlo Rána sekýrou			
Sportovní aktivita v přírodě					Hlavní město Francie Tohleto					Hle (nář.) Vojenská akademie		
Literát							Polesí					
Mající potřebu spánku							Pytlák kladoucí oka					Pomůcka: outdoor, nitinol, ENEA.

Tajenka z minulého čísla: Doslova na dosah ruky. Po dvou vstupenkách do Hvězdárny a planetária Brno získávají Jana Slavětinská, David Kolář, Anna Třeštíková, Pavla Foltánová, Vladimír Šlégl, Miloslav Prokop, Růžena Vlachová, Bohumír Zedek, Jiří Dubovov a Timotej Horák.